Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 48 — Zondag 30n November 1913

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot Agence Havas, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

Elke Lezer

van ons blad zou moeten een nieuwe lezer aanbrengen.

De uitbreiding die ons blad genomen heeft is ongelooflijk. Overal, op al de dorpen van het arrondissement, wordt het verkocht en verspreid en geerne gelezen door al dezen die liefst een ernstig, aangenaam en leerrijk weekblad lezen.

Aan u, lezers, propaganda te maken voor uw blad en neemt het als een plicht aan ons, deze week nog, een nieuwe abonnent te bezorgen. Daartoe is een inschrijvingsbulletijn gedrukt op de 8ste bladzijde. Gij hoeft het slechts in te vullen en te zenden naar het bureel.

Het abonnement kost **3 fr.** per jaar.

PROPAGANDISTEN,

Wij rekenen op U.

Met Nieuwjaar aanstaande moet het getal onzer lezers **VERDUBBELEN.**

ELK DOE ZIJN PLICHT.

De nieuwe abonnenten krijgen van nu af het blad GRATIS.

Te hoog ?

Er wordt ons dikwijls gezegd : « Uw blad is heel schoon; maar 't is te hoog voor 't volk. »

Dit wordt ons somtijds gezegd door mannen die onze werking volop genegen zijn; en somtijds ook, door menschen die eerder van ons blad benauwd schijnen, hetzelfde niet **durven** verspreiden uit vrees van de er in uiteengezette gedachten (gedachten terloops gezegd, die doorgaans maar juist de uiteenzetting zijn onzer christene **principen** in zake sociale werking). Nu, in alle geval, dat is eene tegenwerping die we dikwijls ontmoeten. We dienen dus eens te onderzoeken **in hoeverre ze gegrond is.**

I

Eerst een feitje

dat een helder licht op de gedachtenwisseling werpt.

Te Wevelghem, een gemeente met ongeveer 1600 huisgezinnen, zijn we telken Zondag, in 650 huisgezinnen binnen. We zouden er in nog meer binnen zijn, ware 't niet, dat er te Wevelghem een liberale partij en ook een socialistische organisatie bestaan, die ons over 't algemeen stelselmatig afweren. Dus zijn we zeker in verre de meerderheid der katholieke gezinnen binnen.

Dat duurt nu reeds een jaar drie, vier. En zelden is 't dat wij een nummer verliezen. Waar wij eens binnendrongen, zitten we rotsevast; de menschen willen ons blad niet meer missen. Integendeel nog gedurig komen er nieuwe lezers bij.

We zeggen : nieuwe **lezers.** Immers we zijn overtuigd dat die menschen over 't algemeen ons blad lezen, zoo niet allen altijd van den eersten letter tot den laatsten, dan toch zeker doorgaans genoeg, om het voor zijn geld waard te achten. Zouden de menschen inderdaad gedurig voort, jaren lang, een blad betalen, zoo het hun niet aanstaat, zoo het te hoog is en zij het niet lezen ?

En zijn de menschen te Wevelghem andere menschen dan elders ? Zijn ze meer geleerd, hebben ze meer tijd, zijn ze min gejaagd, min verzot op verzet dan elders ?... De menschen te Wevelghem zijn zeker alverre lijk elders, zouden we denken ?... Dus als het blad te Wevelghem niet te hoog wordt gevonden, hoe zou het dan voor elders te hoog zijn ?

II

We geven nogthans iets toe.

En meer dan iets. We geven zelfs verschillende punten toe.

1. **Alle nummers van ons blad zijn niet gelijk:** 't eene is beter dan 't andere. 't Gebeurt soms, dat verschillende gelijkaardige artikels samentreffen, en zoo, dat het nummer dan wat eenzijdig lijkt.

Het kan ook eens gebeuren, dat een nummer minder goed, minder flink is.

Over 't algemeen echter zit ons blad nog al sterk ineen, meenen we, en is het nog al goed in evenwicht : er staat zoo wat in om zooveel mogelijk alle goesten te voldoen : ernstige artikels, nieuws uit de bonden, uit het buitenland, uit de streek, besprekingen over politiek, binnenlandsche en buitenlandsche, kroniek van de week, vlasberichten, kunstnieuws, marktnieuws zelfs, vertellingen, enz., enz. Kunnen we allen niet alles geven wat ze mogelijk willen, we trachten toch zooveel mogelijk te geven dat allen iets, ja zooveel het zijn kan, vinden wat ze lusten. En zoo, kunnen we niet altijd allen in alles voldoen, we kunnen toch doorgaans genoeg doen, om allen die redelijk zijn, tevreden te stellen... en te doen verlangen om nog en om nog.

2. **Vele bladen hebben 't gemakkelijker dan wij.**

Willen we niets anders doen dan alleen maar onze lezers bezighouden : we zouden hun nieuws geven, nieuws en nog nieuws; we zouden hun opdisschen : moorden en branden, ongelukken en gebroken beenen; we zouden hun opdisschen: romans, moord- en liefdegeschiedenissen; sport en verzet; we zouden hen vleien door het vermijden van alle brandende kwesties, we zouden nooit geen positie kiezen, we zouden altijd tusschen twee watertjes zwemmen; niemand ooit misdoen, personen bewierooken, personen dienen in plaats van principen. En — we zouden voorzeker veel meer, veel gemakkelijker gelezen worden; en we zouden 't ook gemakkelijker hebben. Immers, 't is niet moeilijk niet te hoog te zijn, als men immers maar laag bij den grond blijft.

Maar als men wat hooger wil opvaren; als men het volk wat hooger wil opvoeren; als men gedachten in 't volk wil krijgen; als men die gedachten, spijts slenter en vooroordeelen, spijts bate en tegenkanting, wil doordrijven, omdat ze de waarheid zijn en ons volk moeten opheffen en deugd doen : dan heeft men het zoo schoon niet meer!

Men moet eerst en vooral zien, de waarheid in alles te snappen en te eerbiedigen; de waarheid zoo klaar en zoo aantrekkelijk mogelijk uit te drukken; men moet de menschen, gewend aan lichte lezing, meer inspanning vragen; men moet somtijds iemand, niet uit erge, tegen zijne soms onbewuste tegenwerking, misdoen.

En zoo staat een blad, dat ernstig vooruit wil, dat zijn volk hooger op wil leiden, vóór groote moeilijkheden, die andere bladen niet hebben.

* * *

Niettemin, gaan we verder in

III

Op den grond van de zaak

en stellen, na dit alles, de vraag : zijn we nu waarlijk te hoog, ja of neen?

a) **De gedachten** die we vooruit zetten, de gedachten van volksontwikkeling en volksorganisatie, zijn **ze juist of onjuist**?... Zou ons volk inderdaad niet moeten zijn, zooals wij het sedert jaren voorhouden?

b) Worden die gedachten gewoonlijk **niet klaar genoeg uitgedrukt?** Natuurlijk een nieuwske vertellen en lezen gaat gemakkelijker dan een gedacht uitwerken en opnemen. Maar, als we nu gedachten uiteenzetten, staan ze daar niet gewoonlijk : klaar en duidelijk op 't papier?...

c) Willen wij ons volk **ineens** brengen, waar wij 't zouden willen?... Neen! stilletjens aan op, traag maar zeker, is ons leuze. Zal er iemand durven beweren, dat onze werking waar ze binnendrong geen heilzamen invloed heeft uitgeoefend? Dat onze lezers niet flinker zijn geworden : meer overtuigd, meer daadkrachtig? Dat andere bladen niet zijn opgeknapt, sedert ons blad zoo vóór gaat? Dat menige sociale werker, niet én overtuiging én geestdrift, én werkplan én werkmateriaal uit onze kolommen heeft geput en nog steeds put?

Waren we nu eens laag bij den grond gebleven; waren we nu eens niet hoog geweest, zou al dit goed thans verwezenlijkt zijn?

IV

Besluit.

Een dingen is zeker : een blad als het onze, waar het ingaat, doet deugd.

't Gaat zeker zoo gemakkelijk niet in als een ander. Maar als het deugd doet, waar het ingaat, waarom zou men zich inderdaad niet weren, om het te doen ingaan?... Waarom zou men van jongs af aan, het volk niet wat hooger opleiden, en nu het oudere volk ook niet bewerken, opdat het bekwaam en belust zij, zulke lezing te genieten, er profijt uit te trekken? Waarom zou men de noodige propaganda niet doen voor de verspreiding?... De pers is een groote macht, zegt men. Waarom, doet men er dan zoo weinig voor? Waarom niet gewroet, totdat zoovele gezinnen mogelijk een ernstig blad lezen?... Men ga dus aan 't werk, men zegge niet : het blad is te hoog voor het volk; men zegge liever : het volk is te laag voor het blad. Dat men het dan voor het blad opleide en het trachtte op te leiden, **door** het blad.

Wij, van onzen kant, zijn bereid al te doen wat mogelijk is, om ons blad meer en meer te verbeteren. Doch dat al de werkers ook trachten hun volk te verbeteren, en het trachten te verbeteren door het, spijts alles, doen indringen van een blad dat verheft.

BIERKOUSEN.

Dikwijls wordt gesproken over drankplage. Die ervan aangetast zijn krijgen wel hun deel, en 't is verdiend. Gewoonlijk zijn het **de drinkers** en **de dronkaards** die hunne zaligheid gezeid worden. Zij verdienen 't ten volle.

Doch wordt **de drankplaag bij de vrouwen** genoeg in acht genomen, genoeg gehekeld en geschandvlekt? Neen. Gemeenlijk wordt de vrouw voorgesteld als 't slachtoffer van de drankzucht der mannen. Weenende vrouwen en moeders worden afgeschilderd om 't medelijden te verwekken, en de drankplage te doen vervloeken. Men doet dat te veel.

* * *

De drankbestrijders moeten 't drankmisbruik beschouwen langs alle zijden, de wonde geheel blootleggen om de heelmiddelen te zoeken die dienen aangewend.

En als men de wonde onderzoekt, moet men uitroepen : « **Veel vrouwen drinken, veel vrouwen doen meê aan braspartijen, veel vrouwen zijn verslaafd aan herberg en drinkgelegenheden. Er zijn in onze vlaamsche streken veel bierkousen.** »

We gelooven niet dat het drankmisbruik der vrouwen veel bestaat te platten lande. Onze goede buitenbevolking is over 't algemeen daarvan vrij gebleven. Zeldzame keeren zoeken de vrouwen den weg naar 't drinkhuis. Komen ze in omstandigheden dat ze meêmoeten — omdat het gewoonte is — bij doopen, begravingen, bruiloften, ze zijn doorgaans verlegen van de herhaaldelijk gevulde glazen.

God zij gedankt, ons landsch vrouwvolk is nog niet vast!

Doch, men mag 't zelfde niet zeggen van de vrouwen in de steden. We weten niet hoe het langs de Leije gesteld is; maar we weten een stad langs de Mandel waar de vrouwen het duchtig binnenpakken.

. . Velen dragen hunnen naam van **bierkouse** op hun uitsteekberd, hun mager, ziekelijk, of ontsteken aangezicht. Bekijkt sommige in hun wezen : de bloeiende stokroozen hebben er niets bij!...

Sommige dochters en vrouwen nemen 't in in 't stille. De bierkanne doet geregeld de reize naar de herberge. Ze reist dan terug onder den voorschoot. Met stille blijheid mag ze dan binnen 't huis te voorschijn komen, en de bedroefden troosten.

Andere gaan **een zate doen** in de herberge, zoogezeid om te spreken over 't nieuws van 't gebuurte. Opdat de kele niet zou vermoeid geraken, moet ze begoten worden. En ze wordt begoten. De groote kaven worden uitgehaald, en gevaagd. Want het drinkvermogen van veel **bierkousen** is machtig.

Zegt, kent ge geen straten waar geheele gebuurten den Maandag bijeenkomen, en bierfeeste houden? Vroeger hielden ze soms een voorzichtig koffijfeestje : nu zijn 't bierfeestjes. En de bierfeestjes slaan over naar echte braspartijen, vrouwentwisten en andere liefelijkheden. Gaat en onderzoekt. Veel huizen zult ge den Maandag gesloten vinden, veel maaltijden vergeten, veel stoven dood.

Menige keeren moet de policie vrouwen, in schandelijken staat van dronkenschap, naar 't gevang leiden... of slepen.

Den Maandag avond — als er herbergleute is — hoort men in veel kroegen de schetterende stemmen van meisjes en vrouwen bovenkraaien.

Op sommige dagen doen meisjes en vrouwen goed hun deel in 't straatgetier : daarin ook willen ze 't hooge woord hebben.

* * *

Jammerlijk!

Jammerlijk, als men bepeist wat al genoegen en huiselijk genot vrouw of dochter in den huiskring brengen! Jammerlijk, als men beziet hoeveel ellende het drankmisbruik in de huizen brengt, en hoe de kinderen, — onbezorgd en onbewaakt —, van hunne eerste jaren zedelijk en stoffelijk verval inloopen! Jammerlijk, als men ziet dat door 't drankmisbruik der vrouwen, de drankplage bij de mannen nog toeneemt! Als de man met een bierkouse geschoteld is, hij moet een held zijn om te sparen en de drinkhuizen voorbij te gaan : het drankmisbruik der vrouw heeft het geluk uit het huis gejaagd; de man moet dan elders wat genot en opbeuring zoeken.

Wij overdrijven niet als we zeggen dat de drankzucht bij onze vrouwen erg woekert. Vele, heel vele zijn aangetast. Niet alleen is het bij de mindere standen; in zekere mate bestaat de drankzucht bij burgersvrouwen, die 't voorzichtig en aanhoudend den troost zoeken van bier of fijnere dranken. Ware 't niet van hun glansend uitsteekberd, 't zou gedoken blijven. Maar de kraaien en 't uitsteekberd brengen 't uit.

Droevig, droevig!

Hoe dat komt zullen we bij een andere gelegenheid uiteendoen. Het is 't onderzoeken weerd.

De meeting in het « Vlaamsch Huis » te Kortrijk.

DE NIEUWE SCHOOLWET

en de Vlaamsche bevolking.

Zondag 23 November in het Vlaamsch Huis, hield Dr Borms uit Antwerpen een pleidooi ten voordeele van de vervlaamsching van ons lager onderwijs, en bekwam door zijn geestdriftig woord en flinke uiteenzetting der zaak, bij de talrijk opgekomene menigte, uitbundigen bijval. Hier wordt geen verslag opgemaakt maar enkel eenige waarheden aangehaald, die spreker verkondigde.

Om de plannen van de verfranschers ten uitvoer te brengen, moest de lagere school van hare natuurlijke bestemming afgewend worden. Het kind dat Fransch leert, vermeerdert daardoor met niets den schat zijner voorstellingen, begrippen, oordeelen, die gezamenlijk zijn denkmateriaal uitmaken. En dit is het allereerst noodige.

Eene tweede taak is een belemmerend, ofwel een nutteloos vak op het overladen programma. Dit stelsel woekert in veel scholen ten nadeele van een degelijk onderwijs.

Een tweede taal wordt in geen land van de wereld op de lagere school aangeleerd, tenzij met slecht gevolg en om nationaliteiten te vernietigen. Laat dan staan het gebruik van eene vreemde taal als voertaal. Als men buiten de moedertaal de Fransche taal onderwijst op de lagere school, leert men geen van beide aan. Het Fransch onderricht wordt met uiterst slechte uitslagen bekroond, terwijl het de grondige kennis van de andere vakken in den weg staat. Zoo maakt men van onze werklieden geen vakmannen, maar wel Vlaamsche koelies, die maar goed zijn om het grove werk te doen, waarbij geen « brain » noodig is. Daarom is het verdwijnen van het Fransch als leervak op de lagere school een vereischte tot verbetering van de stoffelijke welvaart van het vlaamsche volk. Met het aanvragen van het Vlaamsch als voertaal bij het lager onderwijs, willen we niet anders dan de erkenning van een onbetwistbaar recht, en de voldoening van een rechtmatigen eisch. De amendementen, neêrgeleid door de vlaamsche, katholieke groep, moeten aangenomen worden.

Uit het feitenmateriaal waarmeê spreker voor den dag kwam, stippen we aan dat Gent, waar dit verkeerd stelsel op groote schaal woekert, de grootste percent oplevert der ongeletterde, en dat 50 % der bevolking niet rekenen kan.

En te Aalst bestaat eene uitsluitend Duitsch-sprekende kolonie van fijner-ontwikkelde arbeiders, die dan al het duurbetaalde werk verrichten.

Neen de geest van onze kinderen mag niet langer verknoeid, niet langer meer misbruikt worden. Hier geldt het de verstandige gezondmaking van ons volk en een groote stoffelijke welvaart.

Dr A. Depla, die den spreker voorstelde en ook welgemeend bedankte om zijne schoone rede, en allen aanwakkerde om meê te helpen tot het bekomen van dit recht, las de volgende dagorde af, die geestdriftig toegejuicht werd :

De Katholieke vergadering in het Vlaamsch Huis gehouden op Zondag 23sten November 1913, na eene zaakrijke redevoering aanhoord te hebben van Prof. Dr Borms over de schoolwet, verzoekt dringend de Kamer van Volksvertegenwoordigers (de heeren volksvertegenwoordigers) het neêrgelegd wetsvoorstel aan te nemen, maar drukt er tevens op dat DE MOEDERTAAL VOERTAAL ZIJ VAN HET ONDERWIJS, *en, daar waar het aanleeren eener tweede taal mocht noodig blijken, met het onderricht daarvan niet zou aangevangen worden vóór het* VIJFDE *studiejaar.*

STAKING TE ARDOOIE.

Wie is er de kluts kwijt ?

De berichten der verleden week lieten ons met bijna geheele zekerheid het einde van den strijd verhopen voor deze week, en ziet op 't laatste oogenblik draait de patroon om als 't haantjen op den toren, maar een haantje dat zot draait!

Bij de voorlaatste onderhandeling had de bestuurder in naam van den franschen patroon aan een talrijke afveerdiging werklieden laten weten dat hij de volgende verbeteringen toezei : 1° Op de vraag van den 10 ½ urendag, volledige voldoening mits een uitstel van 6 maanden. Dus 't princiep was er door! — 2° Geen vrouwen op 6 getouwen daar het syndikaat op hem nam dit verbod aan zijn eigen vrouwelijke leden op te leggen. — 3° Voor de loonsverhooging eischte de patroon dat de werklieden eerst den arbeid zouden hernemen, dan zou hij hun een gedeeltelijke verhooging toestaan; doch, beloofde hij erbij, zij zouden tevreden zijn.

Dus 't was klaar en duidelijk dat hij zelf zou het bedrag der verhooging vaststellen, na dat de werklieden het werk zouden hernomen hebben.

Welnu, niettegenstaande al het onduidelijke en onzekere van dit laatste punt, niettegenstaande de droevige ondervinding die men voorheen altijd met dergelijke patroonsbeloften had beleefd, stemden de werklieden ook de werkherneming mits deze uitdrukkelijke voorwaarde dat die loonsverhooging wel binnen de 8 dagen zou medegedeeld en toegekend worden. Anders liep men wel gevaar die verbetering ook zes maanden te zien wegblijven.

Deze uiterste toegevendheid der werklieden deed dus het nakend einde der staking voorzien in den loop dezer laatste week. Ook als men vernam dat een afveerdiging werklieden uitgenoodigd was om Maandag laatst te gaan onderhandelen, twijfelde er niemand aan of 't was om de laatste schikkingen voor de werkherneming te bespreken.

Maar ziet! De onderhandeling is niet eens aangevat om te antwoorden op de laatste nietige voorwaarde der werklieden; men heeft ze zelfs nog niet in aanmerking genomen! 't Was enkel om met tergende onverschilligheid de werklieden nieuwe gansch-bespottelijke vragen te stellen : 1° Zullen al mijne werklieden teurg het werk hernemen, of zijn er die zullen achterblijven. — Dat is een eerste bespotting. Want had de patroon voorenaf menschelijke voorwaarden aanveerd, er zou niemand het werkhuis verlaten hebben.

2° Voor de loonsverhooging, zeg mij zelf eerst hoeveel loonsverhooging gij eigenlijk wilt! — En zeggen dat diezelfde Heer korte dagen te voren de voorwaarde gesteld had : Gaat eerst aan 't werk en dan zal ik U zelf zeggen hoeveel ik geven wil? In Godsnaam hoe rijmt men dat te saam??? — Voorwaar een schoone vraag, juist geschikt om aan de werklieden alle betrouwen te ontnemen in patroonsbeloften.

Maar de 3de vraag is de schoonste! Luistert wel! Als ik later nog veranderingen inbreng, welke vragen zult ge dan stellen? — Moet het gezegd worden dat al de leden der afveerdiging met gapenden mond deze uitzinnigheid aanhoorden? Ze begonnen voorzeker ernstig ongerust te worden over den geestestoestand van den vragensteller. Iemand die pas uit de maan is te huis gekomen 'n zou geen betere vragen stellen! Evengoed kan men antwoorden met een vraagsken in dien zin : Mijnheer, als ge 't geluk van leven hebt, wat zult ge eten den 28sten December 1925, zijnde Onnoozele Kinderendag ?!

En dat is nu de ernstige manier, waarop men, sterk door de geldmacht, 400 werklieden bij 't ingaan van den winter denkt te mogen behandelen ?!

Wat zeggen de lezers van ons blad van zulke bespottingen ? We verhopen vast dat er onder hen genoeg zullen gevonden worden, met een hert in hun lijf en christen broederliefde in dit hert, om het aan zulke lage werkliedenbespotters betaald te zetten met een flinke ondersteuning te zenden naar Ardoye. Vrienden Lezers, 't geldt een klinkend protest op zulke schandige handelwijze; 't Is zaak die werklieden den noodigen steun te bezorgen om aan hun werkgever eens voor goed zulke manieren af te leeren.

Steunt! Steunt mild en zendt alles naar den schrijver van 't Christen Weverssyndikaat van Ardooi : O. Callewaert, Brugstraat, aldaar.

Nieuwe inschrijvingslijst.

Overdracht	2587,49
Verscheidene	36,0
Brugge — G. S.	**105,000**
Rousselaere — Weversvereeniging — 6e en 7e stort.	40,00
» Een buitenkansken	110,00
Kortrijk — A. D. H.	20,00
» L. M. P.	20,00
Iseghem — Rongehaald op den socialen studiedag	38,00
» Na een lied	2,67
Ardooie — Verscheidene, naamloos	45,00
» Van wege de « Vierclub » vroegtijdige Nieuwjaargift den dag dat de oude Rommelkas stilviel	10,00
» Voor den Vrede	20,00
» Twee bijzondere giften	100,00
» Naamloos	20,00
» A. B.	20,00
» Voor mijn Jubilé	1,00
» Een onverwachte tramgifte	10,00
» Een landbouwster — Zoo zijn er niet vele	20,00
Coolscamp — E. H. G. K.	10,00
Oostcamp — H. H.	5,00
Rousselaere — Van een Vischsijndikaat, dat altijd wint als 't staakt	40,00
Thielt — Weversvereeniging	10,00
Thourout idem	10,00
Meenen — Omhaling op de vergadering der lijfrentgilde	11,35
Komen — Christen textielbewerkers	5,00
» Christen Bouwwerkers	5,00
» Christen timmerlieden	5,00
» E. H. Delbove	5,00
Kortrijk — Rondgehaald op S. Maartensfeest in de Gilde	19,00
» Een onderpastoor — 3e gift	10,00
Luigne — Rondgehaald op de vergadering der textielbewerkers	10,00
» Vereeniging der textielbewerkers	5,00
Reckem — Textielvereeniging	5,00
» Rondgehaald op hare vergadering	5,00
» E. H. Pastoor	30,00
Swevezeele — E. H. V. B.	20,00
Oostende — A. V. D. S. — 2e gift	50,00
Rumbeke — Naamloos	20,00
Ingelmunster — Wevers — 2e gift	10,00
» E. H. Carbonez	10,00
Dendermonde — Vereeniging der Katoenbewerkers	10,00
Evergem — 5e, 6e en 7e gift	15,00
Wevelghem — Vlasbewerkers — 2e gift	10,00
Westkerke — E. H. Lootens, pastoor — 2e gift	50,00
Meulebeke — Wevers — 2e gift	20,00
Laarne — id. id.	10,00
Gullegem — Vlasbewerkers	10,00
Lokeren — Textielbewerkers	10,00
Rousselaere — Weversvereeniging	70,00
Ardooie — Verscheidene, Naamloos	60,00
» Wanneer toont de patroon toch dat hij ernstig wil zijn?	20,00
» A. B.	20,00
» Naamloos	20,00
Moen — Wevers — 2e gift	10,00
Loth — id. id.	5,00
Verviers — Omhaling op een voordracht gegeven door de Jonge Wacht van Ensival	20,00
Brugge — Denkt men misschien door de Geldmacht een Christen Syndikaat te vernietigen???	500,00
» Vriendengifte	100,00
Kortrijk — Alla! Patroon, Waar is uw meerder verstand en opvoeding?	750,00
Te zamen : Fr.	5215,51

De GROOTE redevoering

M. Debunne heeft ook tegen de Schoolwet gesproken. Dat mochten we wel van hem verwachten. 't En is maar naar den eisch wanneer hij in de groote debatten, tusschenkomt. En wat heeft de groote man verteld? Dat hij compassie heeft met de minister (een bewijs van de goede gevoelens van den rooden député). Daarna heeft hij eerst een les van historie gegeven, om te bewijzen dat de Kerk **altijd alles heeft gedaan om het onderwijs meester te zijn.**

Dat is nog al waar; de eenige scholen die vroeger bestonden waren kloosterscholen en parochiale scholen. De Kerk was inderdaad zeer bekommerd om de scholen en ze had lang het monopool van de school, want zij alleen hield zich bezig met het onderwijs; zij alleen. Debunne sprak dus waarheid ...maar miste als hij dacht dat de Kerk strijd moest voeren tegen ander onderwijs. Iedereen was van meening dat de Kerk het wel deed, of beter nog... had de Kerk het niet gedaan, niemand had naar onderwijs omgezien.

We zouden professor Debunne verder willen zien uitleg geven over 't onderwijs in dien tijd.

Dan doet hij voort, **au galop**, en weet goeds te vertellen over de fransche omwenteling; hij had ook beter gedaan dat potje gedekt te laten.

Dat is de les van geschiedenis van professor Debunne. Van de historie valt hij in de **historietjes.** Hij vertelt over Namen, Brabant, Luxemburg, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Limburg en Luik... en hij gelooft 't geen hij vertelt. Over onze eigen provincie geen letter, geen enkele; 't was voorzichtigst ook, Heule ligt te dichte! Dan was het over de gemeentescholen! Over het ontoereikend getal gemeentescholen. Zie kameraad, als die scholen voldoen om die kinderen te ontvangen die gemeente-onderwijs verlangen, wat wilt ge meer? Moeten de gemeenten misschien scholen bouwen op goê rischier?

Al spreken over Kortrijk en over ander zaken hebt ge iets en anders vergeten. Te Kortrijk namelijk, even als te Rousselare zijn er vrije liberale scholen; met dat verschil dat het **betalende** scholen zijn. Er wordt veel propaganda gemaakt voor die scholen; maar waarom worden er ook door liberalen geen vrije kostelooze scholen geopend? Die zouden ook subsidie kunnen genieten, ge weet het wel.

Mijnheer Debunne spreekt van **dwang.** Goed zoo! Is er een bediende van **De Plicht** te Meenen, van **Volksrecht** te Kortrijk, van eenige socialistische inrichting ook, wiens kinderen naar een vrije school gaan?

Is er een? Dat zou natuurlijk geen dwang mogen genoemd worden; dat is... **overtuiging** dat Godsdienst privaatzaak is! En de veroordeelingen a propos van broeder Quintiliaan, en al de schuine berichtjes in « Volksrecht » en andere roode vodden, tegen broeders en zusters en de hardnekkige roode propaganda voor de gemeentescholen in ons arrondissement evenals te Gent en elders. Maar M. Debunne zwijgt daar over. Hij weet waarom.

De bouquet van zijn vuurwerk was het uitstapje van de kinderen der vrije scholen te Iseghem, ter gelegenheid van de verkiezingen in 1912. Dat gaf nu een slag. Och, troost u, Menheer Debunne; en als dat nog eens gebeurt, loop daar niet achter, dat is niet erger dan officieele liberale feesten waar de kinderen der gemeentescholen deel aan nemen. Ziet ge daar serieus veel ergs in? Den 2n Juni 1912 stonden aan de kiesbureelen kinderen der gemeenteschool te **Brussel**, met blauwe bandjes en met bordjes : « Stemt voor **onze** scholen ». Er is daar een beetje verschil in. De vrije school te Iseghem is een katholieke school... maar de officieele scholen in België zouden **moeten** onzijdig zijn. Gij zelf beweert het. Dat is nu de groote redevoering van onzen rooden député voor Kortrijk, van den grooten vertegenwoordiger van heel West-Vlaanderen.

Ge moet die rede uitgeven, M. Debunne, ge moet ze uitgeven, opdat al de arbeiders zouden weten dat gij ook een **dwingeland** zijt en een verkooper aan den Staat van al onze kinders.

Gij ook kunt even als alle groote heeren uit uw zak betalen 't onderwijs dat **gij** verkiest; dat recht hebt ge; maar wij christen arbeiders en vele andere werklieden met ons willen ook die zelfde vrijheid, al is het dat we geen geld hebben.

Geef maar uw rede uit; ge moest gij ook spreken tegen de gewetensvrijheid van den huisvader. Gij zijt **tegen** de vrijheid en wij zijn ervoor. Ge hebt absoluut willen spreken om wille van de loge... Merci.

En ten slotte, een vraagsken, M. de Volksvertegenwoordiger. Als de Kartel-gemeenteraden aan de schoolkinders **verlof** geven op **1 Mei,** zal de heer Debunne zeker wel inderpelleeren in de Kamers. Of zou dat meer in regel zijn? We zulln het afwachten.

Dus, nog eens, wel bedankt en tot — believens.

KRONIEK VAN DE WEEK

Een groote failliet.

Hebt ge nog niets gehoord van de groote failliet? 't Is geen bank, 't is veel erger dan dat ; 't *Algemeen stemrecht* is in failliet. Ge weet dat er door de regeering een commissie werd aangesteld om naar de mogelijkheid uit te zien van een verandering aan de kieswetten. Die commissie is saamgesteld uit 31 man; daar zijn Kamer- en Senaatleden bij, rechtsgeleerden, professors, liberalen, socialisten en katholieken. De commissie wordt nu geheeten : de commissie der XXXI (der 31).

De *Heer Prins, liberaal,* professor aan de hoogeschool te Brussel, (dat zegt meer dan genoeg, niet waar), liet verleden week zijn meening kennen. Die heer verklaarde zich *tegen* algemeen stemrecht, omdat, zegde hij, het niet goed is dat één stand, namelijk de arbeiders, de meerderheid van stemmen zouden hebben.

De *Heer De Greef, socialist,* leeraar aan dezelfde hoogeschool, was van gedacht, d t er heel iets anders moet gedaan worden. Hij stelde voor het *Belangen-kiesrecht.* De kiezers zouden verdeeld worden in vier groepen : nijveraars en nijverheidshoofden, handel en kleine burgerij, landbouwers en landbouwwerklieden, arbeiders. Die groepen zouden voor een gelijk getal vertegenwoordigers stemmen van hun groep. Zoo zouden in de Kamer vier groepen afgevaardigden zijn en er zou evenwicht van belangen zijn. Ge ziet van hier of de socialisten aardig keken naar hun man die daar liet schieten de remedie, de eenige remedie, veel sterker dan de Pink- of Standaertpillen, de groote remedie tegen al de kwalen van den dag, het Algemeen Stemrecht.

Wanneer nu de bekwaamste onzer tegenstrevers vinden dat Alg. Stemr. *de* redding niet is, wat schiet er dan nog wel over van al die praatjes dat het maar de dompers waren die tegen Algemeen Stemrecht dierven optreden ?

Wil dat zeggen dat Alg. Stemr. daarom te verwerpen is ? Absoluut niet, en wij zijn van Algemeen Stemrecht niet vervaard, we zegden het reeds meer dan eens ; maar wat wonderlijk is, is dit hier ; — dat er *voormannen* zijn der linksche partijen die Alg. Stemr. verwerpen. Dat was nochtans het programma van het kartel. In de ciment waarmede het kartel t'hoope werd gebouwd zit er ook veel zand, bij ge ziet ! En dat was er nog aan te kort. 't Kartel was reeds ziek, doodelijk ziek. Moet het voortgaan zooals nu, dan hebben we toekomende jaar de *civiele begrafenis* van het kartel.

Dat zijn beschaafde heeren.

Dat is niet over u, katholieke Vlamingen. Want het wordt ons op tijd gezegd dat we lummels zijn en achteruitkruipers en stomhouten, dat we geen de minste pretentie meer bezitten om *heere* te heeten.

'k Spreke over de heeren *studenten* aan de hoogeschool te *Brussel,* gekonfijt in de wetenschap, in de beschaving en in de... papenvreterij, drie hoedanigheden vereischt om een heer te zijn, om veel te mogen praten, en om later als anti-klerikaal in de Kamers te geraken en zelfs minister te worden, ware 't niet dat wij TE dom zijn om voor die heeren te stemmen.

Verleden week Woensdag was het feest voor die heeren. Ze vierden hun stichter, een vrijmetselaar van het zuiverste water ; zoo ze vierden die jonge heeren.

Al vieren doortrokken ze de straten en de menschen hadden tijd om hun Congoleesche beschaving te bewonderen. In de Magdalenastraat reed een auto en de auto werd tegengehouden ; de chauffeur werd van het stuur gesleurd, de voituur beschadigd. Er zaten ook twee dames in, voor wie die jonge heeren zulke schoone complimenten hadden dat ze meer dood dan levend wegvluchtten. Na die heldendaad trokken de heeren verder.

't Ongeluk wilde dat die twee dames waren, de echtgenoote en de dochter van Sir Francis Hyde Villiers, gezant van Engeland te Brussel. De Engelsche gezant heeft 's anderdags in 't ministerie van Buitenlandsche Zaken geprotesteerd tegen de handelwijze van die ploerten, 'k wil zeggen van die beschaafde heeren. De Belgische regeering heeft dan ook in de Engelsche legatie haar leedwezen uitgedrukt. Naar de plichtigen zoeken was onmogelijk... er was geen proces-verbaal opgemaakt.

't Komt waarachtig goed van pas nu in de Kamers over de plompheid en grofheid uit te vallen van de Vlaamsche bevolking. Hemel dan al de onzijdige school op ! Die *heeren* zijn immers de puurste vruchten van het vrijzinnig onderwijs, de type van wat ieder Belg moet zijn, die zich zelf genoeg respecteert om geen paap of kalote te zijn-

Een zakbeeldje

'k Vertelde, verleden week, hoe er geinterpelleerd werd over het feit van dien soldaat Marit, die de militaire eer weigerde aan het H. Sakrament en over de soldatenmis te Beverloo. Dat eindigde Dinsdag met het stemmen van een dagorde. De linkerzijde wilde den heer minister van Oorlog laken, wat natuurlijk door de katholieken verhinderd werd.

Maar bij de stemming heb ik te vergeefs gezocht naar de namen van twee menschen die altijd spreken alsof ze de eenige katholieken, de eenige goede christenen waren, namelijk de heeren Daens en Fonteyne. Dat was nu een kwestie niet van politiek gekijf, maar een godsdienst-kwestie. Ze hadden alle bei hun kat gezonden, of waren ze misschien gaan loopen lijk de hazen, of... gaan jagen ? M. Fonteyne doet dat nogal geren, naar het schijnt.

Van een schoon werk en van een... schooner

Er is een nieuw werk gesticht, en een schoon werk. Het is een feit dat in Congo, in Belgischen Congo de bevolking vermindert. Dat heeft vele oorzaken en de voornaamste zijn wel de zorgeloosheid der ouders voor hunne kinders en ander redens van zedelijken en stoffelijken aard die met kinders en kinderopvoeding in betrekking staan. Dit nieuwe werk heeft nu voor doel be **bescherming der kleine zwartjes.** Het staat onder bescherming van H. M. de koningin. Heel de hooge wereld steunt die nieuwe inrichting; de geneesheeren springen bij en zonder onderscheid van politiek of godsdienst zullen middelen worden gezocht en hulp verleend aan alle Congoleesche kinder-inrichtingen. Ge ziet dus dat het een mooi werk is.

En toch... ja toch, kunnen we daarover niet spreken zonder eenig voorbehoud. Al die werken van menschlievendheid of philantropie vinden aanstonds bijval, ze zijn onzijdig, 't is voor den vreemde, er is zoo een tintje bij van hoogheid... en velen zullen voor de Congoleezen doen wat ze aan hun eigen volk weigeren.

Zie, 't moet er bij me uit. Dit nieuw werk is schoon, maar ik ken een schooner, al klinkt het misschien niet schoon. Bestaat de kindersterfte niet in België? Wat wordt er wel gedaan? Ja er worden voordrachten gegeven, mooie voordrachten. Maar... wat wordt er wel gedaan tegen een **ondeugd,** die ons geboortecijfer hoe langer hoe kleiner maakt? Die eigenste menschen die hier in België die afschuwelijke pratieken goedkeuren... kunnen daar nu ook al aan medehelpen om de bescherming der zwarten op te hemelen. Wat wordt er in den lande gedaan om het **alcoholisme** te bestrijden dat zoo veel **kindermoorden** veroorzaakt? Of is het geen moord wanneer het alcoholisme der ouders de schuld is van den dood van het kind. En even noodzakelijk is ten slotte de bescherming van de zwarten op te hemelen, wat wordt er in den lande gedaan om het **alcoholisme** te bestrijden dat zoo veel **kindermoorden** veroorzaakt? Of is het geen moord wanneer het alcoholisme der ouders de schuld is van den dood van het kind.

En even noodzakelijk is ten slotte de bescherming van de zedelijke en godsdienstige belangen van het kind, en niet alleen van de Congoleezen. Moeten wij katholieken hier niet te stokke en te zweerde staan om ons **vrij onderwijs**? Eiwel, men geve ons eerst, wat men voor een ander opeischt. We biechten rechtuit, het werk der kinder bescherming in Congo is schoon, maar we vinden dat er **veel te weinig** gedaan wordt in het eigen land om de kwaal tegen te gaan wijl nu een kruistocht wordt gepredikt om die zelfde kwaal te bestrijden in Congo. Strijd tegen de zedeloosheid, strijd tegen de kinderloosheid en kinderbeperking, strijd tegen het alcoholisme. We vergaten nog bijna te eischen dat men de **moeder uit de fabriek moet halen**; dat zal ook veel beter zijn voor een fabriekant, dan van mild te geven zelfs voor de zwartjes. En eindelijk geve men aan een katholieken huisvader 't recht zijn kind katholiek **op te voeden**. Deze laatste bescherming **eischen we zonder komiteit.** We keuren 't nieuw werk niet af, verre zij van daar; maar 't hemdeken gaat voor 't roksken, zegt het vlaamsch spreekwoord.

Ze zijn 't moê

Wat? De Schoolwet.

Wie? Katholieken, socialisten en liberalen. Pepin, socialist, ondersteunde dadelijk de vraag van den voorzitter om de algemeene bespreking te sluiten. De socialisten morden wel, maar ze waren content lijk droeve jongens dat het uit was. Natuurlijk zijn nog een aantal dwaasheden verteld geweest. Ook M. Camiel Huysmans heeft zijn geloofsbelijdenis afgelegd. Hij gelooft niet in al de dwaasheden van den bijbel, enz. 't Is jammer voor M. Camiel. 't Is jammer dat hij zoo dwaas is te gelooven dat de Kerk dwaas genoeg is om de geloovigen dwaasheden te doen slikken. Wat verkoopen die menschen toch wind, om te laten zien dat ze geleerd zijn!

Zorgen de Vlamingen er nu goed voor dat ook **hun recht** gewaarborgd zij; **Vlaamsch** zij de voertaal van 't onderwijs.

Een coupon weg en weêre

Te Charleroy werden uit een weezenhuis de zusterkes buiten gedraaid. Natuurlijk moesten er wereldsche juffers de nonnekens vervangen. Den 11sten November kwam de nieuwe bestuurster toe. Het was een Fransche juffer met alle soorten van diplomes en getuigschriften. Den 11sten November trad de bestuurster in dienst met twee andere juffers, maar **'s anderendaags** hadden de drie juffers, er genoeg van en ze trokken er alle drie van door. De nonne-verjagers kunnen nu zelf den dienst doen!

De principepen der liberalen betreffende de School.

De Kortrijksche liberalen van *Ons Huis* en de berenloge, hebben een strooibriefke uitgegeven, waarin ze hunne principepen betreffende de school, uiteenzetten.

Eerste principep : De Staat moet scholen inrichten; die scholen moeten onzijdig zijn, dit is : God dient er buiten gebannen, God, en welhaast ook vaderland, eigendom, enz. Slechts die scholen krijgen toelagen. Vrije scholen krijgen niets, ze moeten dus maar van krotte vergaan.

Tweede principep : De vrije scholen, de scholen waar nog van God en zijn gebod gesproken wordt, worden niet alleen van alle toelage verstoken. Niet alleen slorpt de godlooze Staatsschool alles op. Maar nog : door dwang worden de kinders tot deze godlooze staatsschool verplicht. « Even als de burgers van een zelfde land in dezelfde kazernen een tijd krijgsdienst moeten doen, evenzoo moeten de kinders van hetzelfde land een tijd schooldienst doen in de (goddelooze) scholen van den Staat. »

Deze laatste afschuwelijkheid staat alleen in den franschen tekst van het briefke. De eenvoudige Vlaamschsprekende bevolking mag nog de volle leering der liberalen, mag nog het hatelijkste principep, het principep van den kinderroof en de kinderontchristening niet kennen. Schande op de liberale huichelaars!

* * *

Welnu! onze christene, vlaamsche zoowel als franschsprekende bevolking kent nu toch de principepen der liberalen. Wij hebben ze hun bekend gemaakt. Dat al de christen ouders dus, op hunne kinderen waken! En roepen :

Ze zullen haar niet hebben
de schoone ziel onzer kinderen!

Dat al de christene ouders dus, met alle kracht, de katholieke schoolpolitiek verdedigen, die aan aan hunne kinders volop christene scholen wil verzekeren, zonder daarom aan andersdenkenden, scholen volgens dezer zienswijze te willen weigeren. De katholieken zijn de ware vrijheidsmannen; zij alleen zijn niet haatdragend-enggeestig, maar breed van gedachten. Zij moeten vooruit! Vooruit met de breede, rechtvaardige Schoolwet Poullet!

DE NIEUWSJES

van « KIJKUIT »

BELGIE

De beroemde violist Isaye is kapelmeester aan het hof des Konings genoemd.

— De lansiers zijn van Audenaerde verlegd naar Gent en vervangen door eene afdeeling geschut.

— Er zijn thans meer dan 100.000 uitgetrokken obligatien van Belgische provinciën, wier uitbetaling niet opgeeischt werd. Bezitters van loten en obligatien zouden voorzichtig handelen met te vragen in de banken of de wisselkantoren of hunne nummers niet uitgelot zijn. Kwest of er ligt geen fortuintje voor hen.

— Te Brussel is een socialistisch geneesheeren syndikaat gesticht.

— De echtgenooten van Ruyteghem, landbouwers te Overmeire, hebben 4 zonen pater Recollet en 3 dochters nunne. Wencaslas een der 4 paters Recolletten, vertrok Maandag naar de Zendingen in China.

— Te Sint Niklaas overleed in de oude 86 jaar 5 maanden Jan Stillemans, oudere broeder van den bisschop van Gent.

— Het huisgezin der echtgenooten Vandermeiren te Antwerpen is verrijkt met eene zevende dochter. De Koningin is er meter van.

— Geen kartel voor de Wetgevende Kiezingen toekomendjaar in de arrondissementen Ath-Doornik. Noch liberaal noch socialen wil Kartel.

— De beroemde beeldhouwer Juul Lagae legt de laatste hand aan een houtbeeld van Hugo Verriest, dat een hoogere kunstweerde heeft en Pastoor Verriest's kop zal vereeuwigen.

— De socialistische gazette « *Le Peuple* » is veroordeeld door de rechtbank van Hoei voor een smadend en eerroovend artikel tegen den pastoor van Villers-le-Bouilles.

— Er waren 2 reisbeurzen te winnen door dragers van een diploma van doctor in de rechten. MM. Joseph Goedseels en Joseph De Clercq, beiden studenten der hoogeschool van Leuven, hebben ze gewonnen. Leuven werkt en studeert!

De Weduwe Bastagne te Verviers heeft in haren hof eene radys opgedaan die 1 kilo 200 gram weegt.

— Geleerden schrijven de verspreiding der muilplaag in Belgie toe aan de vliegen en de spreeuwen.

—Gezel Wansart, rood volksvertegenwoordiger van Zoningen, zegt dat 90 stakingen op 100 eindigen met de onderlage van het werkvolk.

— Het Belgisch spoorwegnet had, de 10 eerste maanden van het loopend jaar, 12800000 frank ontvangsten meer dan voorgaande jaar denzelfden tijd.

— Jan Baptiste De Craecker van Lede was, sedert 29 Oogst laatsleden, op zijn 100. Ewwel, hij is deze week dood en begraven.

— Maandag werd de nieuwe spoorwegbrug over de Leie te Grammene in dienst gesteld.

— Maandag morgen werd te Veldeghem het lijk gevonden van Henri Cools, 18 jaar fabriekwerker. Hij was 's nachts te voren doodgesteken geweest in een gevecht.

— Heer Ignaas de Thibault de Boesinghe werd Woensdag avond dood geschoten door een onbekende, in de dreef van zijn kasteel, te Moerkerke, toen hij van de statie kwam met zijne vrouw.

M. De Boesinghe is 32 jaar oud en was getrouwd met de dochter van den heer Stiénon du Pré, burgemeester van Doornijk.

ONZE BONDEN.

ARDOYE

Jonge Wacht. — Aan alle vrienden der Wacht hartelijk geluk gewenscht om de standvastige en volhouden propaganda voor ons concert 't Getal kaarten bewijst ontegensprekelijk dat gij wel uwe taak volbracht hebt, en steeds bereid zijt zulks nog te doen. U allen worde rechtzinnig dank gezegd!

Daarom ook steunen wij erop dat **Dinsdagavond, om 6 ½ uren**, onze algemeene vergadering voor de maand December zal plaats hebben in ons lokaal om opnieuw eene machtige propaganda aan te vatten voor de 2e opvoering van ons concert.

Indien onze lichtbeelden op de voorgaande vergadering nog niet gereed waren, nu toch zijn ze gereed, en wij zullen 't geluk hebben onze vergadering zekerlijk op te luisteren door eene prachtige reeks lichtbeelden.

Moedig opgekomen dus, en dan eene krachtige propaganda gemaakt!

Afdeeling : Studiekring. — Vrienden, 't was Dinsdagavond onmogelijk bijeen te komen, gezien de herhaling voor 't concert.

Nu, Dinsdag toekomende, zullen wij onze studiebijeenkomst moeten ineênsmelten met de vergadering der Jonge Wacht. De les zal vervangen worden door eene leerrijke en nuttige reeks prachtige lichtbeelden.

Vrienden, komt allen op — wij verwachten ook de makkers uit den studiekring der werklieden — **om 6 ½ uren!**

ISEGHEM

Werkliedenbond. — Bestuurvergadering. — Zondagavond, te 6 uren stipt, zeer belangrijke vergadering.

Zanggilde. — Van avond, te 8 uren, herhaling en morgen, Zondag, na de hoogmis.

Studiebond. — Maandagavond, **kwart voor 8 uren.** We hadden verleden week een schoone les; deze week zal 't nog meer belangrijk zijn. 't Gaat er zoo wel, en van langs om meer volk.

Wijkmeesters. — Zaterdagavond, 6 December, op 't gewoon uur. De wijkmeesters zullen er voor zorgen het juist adres van de leden op te geven. Iedereen trachte er voor te zorgen zijn lijst niet te vergeten.

Algemeene vergadering van den Werkliedenbond. — Op Zondag 14 December, advokaat Alfons De Graeve van Brugge komt spreken. Een buitenkansje dus. Iedereen zorge van nu af zijn Zondag vrij te houden.

In **December** zal er nog wel iets bijzonders zijn voor onzen bond. En 't moet wel zijn.

ROUSSELARE

Jongelingenkring. — Woensdag laatst vierde de maatschappij het jaarlijksch Ste-Ceciliafeest.

Alles is om ter best afgeloopen :

Na de mis hoorden wij een allerkeurigst muziekconcert in 't Arsenaal. De heer J. Matthys haalt eere van zijn keus en zijne uitvoerders. Proficiat!

Aan tafel was 't goed en gezellig : veel eereleden waren den groep komen vervoegen, en het daverend handgeklap der aanwezigen bekrachtigden 't goede woord van den directeur, Z. E. H. Deken en den voorzitter over de aanstaande nieuwe zaal!

Daarna was 't leute, muziek en spel, en 's anderendaags weêrom, om dan te eindigen met een fijnen souper en een kostelijke tombola! De eereleden verdienen erom een hertelijken dank en de winners een grooten proficiat! Tot 't naaste jare!

Jonge Wacht. — Zondag 30 November, is 't feest op O. L. Vrouwparochie, om 5 ½ uren.

Al de jonge wachten van geheel de stad zijn utigenoodigd : zij zullen er een fijn muziek- en zangconcert hooren en daartusschen een korte voordracht!

Zal de zaal weêr te klein zijn?

Op Zondag 30 NOVEMBER is er GROOTE BETOOGING DER KATHOLIEKEN ten voordeele van de SCHOOLWET, en de rechten onzer VLAAMSCHE TAAL IN 'T LAGER ONDERWIJS.

Alle katholieken en vooral al de rechtgeaarde Vlaamsche Katholieken worden daar verwacht :

Wij willen dat de Schoolwet gestemd worde!

Wij willen ook de Vlaamsche amendementen doen doorgaan.

De linkerzijde heeft lang genoeg met ons gespot :

Het Vlaamsch wierd lang genoeg vergeten en verdreven :

Het moet en 't zal, zoo wij allen krachtdadig meêwillen :

Komt dan op :

TE 2 UREN is er STOET; hij begint aan den Hazelt.

DAARNA is er VERGADERING in ST-JOZEFSKRING op O. L. Vrouwparochie.

WEVELGHEM

Katholieke Volksbond. — Retraitantenafdeeling. — Vergadering vandaag, seffens na de hoogmis. Onmiddelijk zal men beginnen. En de vergadering zal kort en goed zijn.

Bestuurvergadering. — Vandaag te 3 uren, zeer stipt. Belangrijke bespreking. Niemand afwezig.

Studiebond. — Dinsdagavond te 7 ½ uren.

Zangafdeeling. — Herhaling, Donderdag te 7 ½ uren.

Maandelijksche bondsvergadering. — Zondag aanstaande, te 3 ¼ uren. De dagorde wordt Zondag aanstaande meegedeeld.

Nijverheidsschool. — Lessen als naar gewoonte.

STAD ISEGHEM.

Retraitantenbond. — Ewel hoeveel waren we nog van de honderd, zondag laatst? Weledelen heer Baron Karel had zich doen verontschuldigen. Na de vergadering in de kerk hadden we onze bijeenkomst, onze gezellige bijeenkomst in het Gilldenhuis. De E. H. Proost sprak over de noodzakelijkheid voor ieder katholiek, te leven volgens zijn godsdienst. Men verwijt ons katholieke vlamingen meer misdadigers te tellen onder ons volk dan de Walen. Dat is gelogen ; maar het schoonste antwoord dat we aan de vijand geven kunnen is van hoe langer hoe meer het voorbeeld van ware deugd te geven. Dat zal 't gepaste antwoord zijn.

—o:o—

Cinema Gildhuis.— Morgen Zondag te **7 1/2**. onze gewone Cinema-vertooning.

PROGRAMMA :

1. Kluchtig Drama.
2. De Ondergrondsche Stad, groot drama in 3 deelen.
3. Cunégonde verhuist, komiek.

— Rustpoos. —

4. Willy wil zijn vader genezen, komiek.
5. Altijd maar dankbaar, komiek.
6. Nelly's zegepraal, drama.
7. Rendez-vous van Gavroche, komiek.
8. De pijp van Barnabas, komiek.
9. Arthème is weerom weg, komiek.

—o:o—

Verbeteringen aan onze spoorweglijn. — Leest op ons 5e blad de zeer belangrijke bijdrage daarover, namelijk de rede van den heer Montaye, katholiek gemeenteraadslid te Brugge. Voor Iseghem is het een kwestie van allereerste belang.

—»o«—

Het kind van Parijs. — Het kind van Parijs is een heel nieuwe film die in al de groote steden wordt gezocht en met immer stijgenden bijval uitgevoerd. Na veel moeite gelukte het ons *voor één avond* die film te huren.

Woensdag 3 December wordt dus in het *Gildhuis Het kind van Parijs* aan 't publiek vertoond. Er zijn dien dag **2** opvoeringen :

te 5 uren. Ingangkaarten aan 0.50 en 1 frank.

te 8 uren aan 0.25, 0.50 en 1 frank.

We zullen moeten *stipt* beginnen, want ieder vertooning zal 2 uren en half duren. Men zorge er dus voor op tijds te komen.

Programmas. De scenario of uitgebreid program, met zichten, zijn te verkrijgen tegen 10 centiemen. Wie 't stuk met gemak wil volgen, zal wel doen eerst de inhoud na te zien. Die programma's zijn te verkrijgen bij de We Van Moortel, Rousselarestraat; Vr Oosterlynck, Dweersstraat en We Neyrinck, in de Kruisdreve.

Kaarten zijn op voorhand verkrijgbaar bij de We Van Moortel en de We Neyrinck.

Niemand mag die eenige gelegenheid laten voorbijgaan.

HET COMITEIT.

—o:o—

Avondschool. — De Zusters van Maria, ingezien de begeerte uitgedrukt door een aantal hunner oude leerlingen, hebben eene avondschool met bijzondere leergangen ingericht. De lessen zijn begonnen den Maandag 17 November ; zij zullen wekelijks op dien dag gegeven worden van 5 tot 7 uren 's avonds.

Deze nieuwe inrichting heeft in stad eenen buitengewonen bijval genoten. Talrijke oude leerlingen hebben zich doen inschrijven. De menschen in Iseghem verstaan hoe nuttig en noodzakelijk de geleerdheid is.

We hebben voor het oogenblik anders niet te doen dan een woord van hulde te brengen. Met genoegen zien we hoe het bijzondere initiatief voortdurend nieuwe werken sticht ten bate van de bevolking.

—o:o—

Bond der Christene Vrouwen. — Morgen Zondag, te 3 uren, na de vespers in de kerk van St-Hilonius van het H. Hart, algemeene vergadering van den Bond der Christene Vrouwen van ieder dier parochie. 't Is wel niet noodig zeker verder uit te weiden over het groote nut van die zoo voortreffelijke en zoo noodige inrichting. Alles wat we kunnen is, ten hoogste en ten zeerste de Christen Vrouwenbond aan te bevelen, en te vragen dat de leden liefde zouden hebben voor hun bond.

—»o«—

Schipvaart van Iseghem. — *Binnengevaren.* — *Beatrix*, met lijnzaad voor de Gebroeders Vandemoortele van Emelghem. — *Novus-Mundus*, met kolen voor de We Conrard-Verstraete. — *Leonie*, met lijnzaad voor Alfons Dassonville, Lendelede. — *Canal de Roulers*, met beurtgoed voor verscheidene. — *Jeune François*, met kolen voor Cyriel Berlamont, (Emelghem). — *Léon-Marie*, met ciment voor François Decaigny, (Emeighem).

—o:o—

Klein nieuws. — De genaamde Aloïs Lauwers werkende in den harst der kinderen Lammertyn, kreeg in de zijde een geweldigen stoot van een chicoreibak, waardoor hij erg bezeerd werd.

— Achiel Vande Walle, biervoerder in de samenwerkende brouwerij Vondel, is bijna twee vingers verpletterd tusschen eene ton en den muur.

—o:o—

MEN WEET NIET WAT ER KAN GEBEUREN, daarom mag niemand pochen of bluffen op zijne gezondheid. Als men zich sterk waamt en vrij van ziekte acht, kan men op een dag door een onvoorzien toeval omvergeworpen worden. Sterk u het lichaam tegen ziektegevaren, daratoe wordt **THEOBROMA** hoogst geprezen. Het geneest : flauwte van het bloed, krachteloosheid, bleeke kleuren, moeilijke en overtollige maandstonden, waterzucht, flerecijn, hartziekten, verlamming, krachteloosheid en bevangenheid bij oude lieden, klieren, al de gevolgen van drank, ontsluimig leven dat alles wordt genezen door het gebruiken van **THEOBROMA,** krachtherstellend, verkloekend, lichaamsvernieuwend geneesmiddel.

Depot te Iseghem bij de HH. Rodenbach en Verhamme.

In den omtrek.

STAD KORTRIJK.

Gemeenteraad.

Zitting van Maandag 24 November 1913.

Om 6 uren wordt de vergadering geopend onder het voorzitterschap van d'**Heer Reynaert,** burgemeester.

Heer Reyntjens klaagt omdat het dagorde der zitting den Vrijdag verschenen is in den « Journal de Roubaix », alvorens de leden er kennis van hadden. 't Is een gemis aan hoffelijkheid tegenover de minderheid.

De Heer Burgemeester. — Ik ben verwonderd over den bewogen toon dien d'Heer Reyntjens hier aanpakt. Alhoewel ik dagelijks dit blad lees, is mij dit ontsnapt. Ik verzeker U dat er van onzentwege daar niet in is tusschengekomen en bijgevolg dat het achtbaar lid ongelijk heeft ons verwijten toe te sturen.

Heer Robert Gillon steunt de klacht van d'Heer Reyntjens.

Heer Schepen Vercruysse. — Maar gaat dan toch eens het **Staatsblad** na. De benoemingen en bevorderingen komen geregeld eenige dagen vroeger in de dagbladen, zoo liberale als katholieke, dan in 't **Staatsblad** zelf.

De bijeenroeping van den gemeenteraad gebeurt volgens de voorschriften van het reglement. Van dan af, hebt gij ons niets te verwijten.

D'Heer Burgemeester verklaart het incident gesloten.

Bezigheid :

1° **Waarmaking van Stadskas.**

D'Heer Schepen Vercruysse maakt den toestand der stadskas bekend. Een overschot in ontvangsten werd waargenomen van 19.814 fr. 42 in geld en van 12.180 fr. 20 op de Spaarkas.

2° **Vergunningen van grond op het kerkhof.**

Volgende vergunningen worden verleend : 6 vkm aan de familiën Maurice Allaert-Hofman, Frans Thibau-Ronsse en Adolf Salembier; 3 vkm aan de echtgenooten R. Depaepe-Decock, G. Deprez-Wante, Paul Noreille-Fleurent en de familie Debruyne.

De prijs is gesteld op 80 frank de vkm, waarvan ¾ voor de stad en ¼ voor Weldadigheidsbureel.

3° **Lager onderwijs. — Lijst der kinders die recht hebben op het kosteloos onderwijs.**

Deze lijsten bevatten 1186 jongens en 615 meisjes.

4° **Rol der gemeentetaks op de honden voor het jaar 1913.**

De lijst bevat 16 honden aan 3 franken en 2093 aan 1.50 fr. Samen 3.187 fr. 50. (Aangenomen.)

5° **Wedergave eener taks van duiker.**

Zes frank moeten terugbetaald worden aan Juffrouw Marie Herman voor niet uitgevoerde werken. (Aangenomen.)

6° **Bureel van weldadigheid. — Verkoop van bouwgrond.**

Het bureel vraagt de toelating aan Mevrouw We Noppe-Corselis een stuk grond te verkoopen, gelegen Aelbeeksteenweg hebben de 7 meters voorgevel en 21 meters diepte, tegen 27 frank de vkm, 't zij 3.969 frank voor gansch het stuk. (Aangenomen.)

7° **Elektriciteit.— Goedkeuring der teknieke verordening.**

Heer schepen Vercruysse. — In de laatste zitting werd overeengekomen het reglement naar de vereenigde afdeelingen te verzenden, om een lid bijzonder op de hoogte van elektriciteit toe te laten opmerkingen te maken. Dit lid belet zijnde den dag der bijeenroeping, hebben wij het niet noodig geoordeeld een tweede maal te vergaderen, te meer daar bedoeld lid liet weten geene opmerkingen te maken te hebben.

Er is gevraagd geweest een reglement op te maken in gewone taal. Naar genomen inlichtingen is het moeilijk aan dien wensch te voldoen. De tekst is nogal klaar voor den technicus. Hij zal vertaald worden in 't vlaamsch.

Er werd ook nog gevraagd een plan uit te hangen met de straten waar de kabels liggen. Het ware praktijker dit plan in 't bureel van openbare werken te laten berusten, waar het publiek het gemakkelijk zal kunnen raadplegen en inlichtingen bekomen.

Heer Reyntjens. — Wat wordt er vereischt van de personen die de electriciteit zouden begeeren en waar er geene kabels liggen.

Heer schepen Vercruysse. — Dat staat in 't kontrakt dien ik bij mij niet heb; doch als ik mij goed herinner geloof ik dat er een verbruik moet verzekerd worden van 4 frank per loopende meter kabel gedurende vijf jaar.

Heer Degryse. — Wanneer zal er dag en nacht strooming gegeven worden?

Heer Schepen Vercruysse. — Van zoohaast het reglement aangenomen is zal dit niet lang meer duren.

Het reglement wordt met algemeene stemmen aangenomen.

8° **Taks van keuring van het vleesch.**

De raad besluit den taks te behouden.

(Zie vervolg bladz. 6).

BREUKEN

GENEZING ZONDER OPERATIE

Huis gesticht in 1840.

De alom vermaarde

FAMILIE VERDONCK,

Bandagisten-Orthopédisten, 4 maal gebreveteerd voor breukbanden zonder staal en zonder elastiek. Nrs der brevets : 75746 ; 117532 ; 207124 ; 161918.

Leveranciers van den Staat, Burger- en Krijgshospitaal van Oostende, van VERSCHEIDENE ORTHOPEDISCHE KLINIEKEN VAN HET LAND en van het MINISTERIE VAN OORLOG en HONDERDE WELDADIGHEIDSBUREELEN.

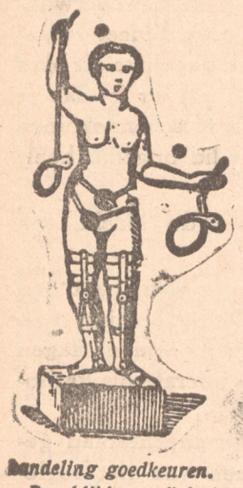

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in alle gazetten aantreffen van personen, die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willen doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen en slechts bandenverkoopers en zelfs nooit een brevet bekomen hebben. Zwicht u van rondreizende personen, die u banden willen verkoopen die op voorhand gemaakt zijn. Laat u nooit zoo behandelen, want geen een geneesheer zal die behandeling goedkeuren.

Breuklijders, wij drukken *genezing zonder operatie omdat wij het werkelijk kunnen*, kinderen en jongelingen worden gewaarborgd genezen, *wij geven vijf duizend franken aan gelijk wie* het tegenovergestelde kan bewijzen.

Bejaarde lieden door zak, navel of uitblijvende breuken aangedaan alsook degenen *die twee of driemaal eene mislukte operatie onderstaan hebben of die door kwakzwalvers met alle soorten van oude stelsels mismeesterd zijn geweest*, mogen zich altijd komen aanbieden, oogenblikkelijke hulp is hun verzekerd.

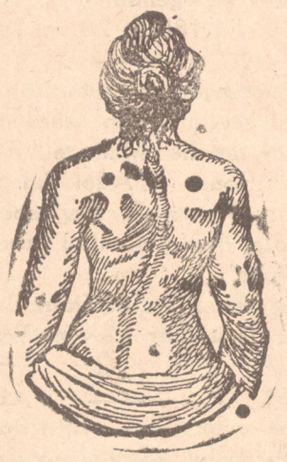

MISGROEIINGEN.—Zelfde huis gelast zich bijzonder met 't rechtmaken van alle misvormde ledematen zooals : misgroeiingen der ruggraat, armen beenen en voeten.—Bijzondere toestellen om den hoogen rug te doen verdwijnen en de slechte houding bij kinders. Onzichtbare Corsets om de misgroeiing der ruggraat te genezen noodig in dit geval. *Kousen voor geborsten aders.*

Alles gewaarborgd, kostelooze raadpleging, betaling na tevredenheid.

M. François Verdonck Kerkstraat, Anseghm, bij Kortrijk, is sprekelijk den maandag, van 9 tot 4 ure 's namiddags, in het hotel « De gouden Appel, » Rijsselwijk, Kortrijk.

Alle andere dagen ten zijnen huize 's voormiddags.

Op verzoek begeven de Heeren Verdonck zich ten huize van eenieder.

M. Honoré Verdonck-Minne, Oostende, is sprekelijk alle Zaterdagen te Brugge in het Hôtel *De Gouden Hoorn*, Simonstevenplaats, van 9 tot 2 uren en alle Maandagen van 12 tot 5 uren voor de misgroeiingen ook in de *Gouden Appel*, Rijsselstraat, Kortrijk.

KINKHOEST.

Moeders ! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft ? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Gelief ons te zenden eene flesch siroop tegen den kinkhoest ; ons kind is met de eerste flesch geheel verbeterd en wij hopen dat het met deze flesch zal gedaan zijn.

Zend terzelfder tijde geheel de kinkhoestremedie voor een ander huis in onze gebuurte.

Aanvaard, Mijnheer, onzen innigen dank.

Geteekend : Mme VIENNE-GRYFFON,

Café de la Gendarmerie, Bizet-Ploegsteert.

De wereldberoemde Kinkhoest-Remedie Halewyck, kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8 ; HULPIAU, Leiestraat, IMPE, Groote Markt en MATTELAER, Voorstraat ; Moescroen, MAES ; Waereghem, RENSON, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie : fr. 3.50 ; Siroop alleen : 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Groot Hoedenmagazijn

GESTICHT IN 1880

AU TROIS FRANÇOIS

RAEPSAET-VANDAELE

VANDAELE-CAPPOEN, Opvolger

17, Leiestraat, **KORTRIJK.**

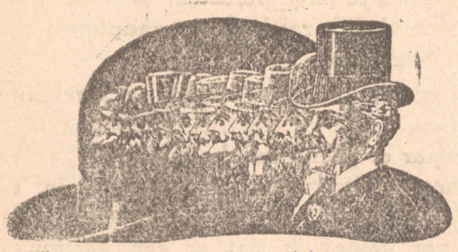

Fijne en gewone Hoedenhandel voor heeren.
Overgroote keus engelsche Klakken, altijd de allerlaatste nieuwigheid.
Onovertreffelijke groote keus Kinderhoeden, voor allen ouderdom.
Moden en Toebehoorten.
Rouwartikelen
Eerste en plechtige Communie.
Wasschen en garnieren van alle strooie Hoeden.

De fijne Dames Hoeden, van het huis voortkomende, worden ter verandering aanveerd aan uiterst matige prijzen. Er wordt maar één model van elken hoed geleverd, teuzij op aanvraag.

VASTE PRIJZEN

PETIT-BEURRE PAREIN

S !

Wat is er noodig voor het goed overwinteren uwer granen?

Dat zij kloek en goed geworteld zijn.

Dat zij nochtans niet te hoog gegroeid zijn.

HET

ZWAVELZUUR AMMONIAK

is de eenige stikstofmest die in staat is u dien uitslag te geven.

Wat is er noodig om uwe granen in de Lente goed te doen struiken, om ze vanaf het ontwaken van der wasdom krachtig te doen groeien?

Een voorraad snel opneembare stikstof in den grond.

HET

ZWAVELZUUR AMMONIAK

in den herfst uitgestrooid, zal dezen voorraad verschaffen.

LANDBOUWERS !

Gebruikt vóór den Winter geene te snelwerkende stikstofmesten die de planten aanjagen, ze doen opschieten, ze te waterachtig, te teeder en min weerstaanbaar maken aan den vorst en die, met de waters weggesleept, door de draineerbuizen verloren gaan.

Gebruikt alleen Zwavelzuur Ammoniak

het is de ware herfststikstofmest

Zijne werking is zacht en houdt zelfs aan gedurende den Winter voor zekere graangewassen, zooals de rogge.

Het wordt door den grond weerhouden en gaat door onderaardsche indringingen niet verloren.

Alle handelaars en landbouwsyndikaten verkoopen die meststof.

Voor alle inlichtingen, wendt U tot het
Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
naamloos vennootschap, 8, **Berckmansstraat, Brussel.**

UNION ET PRÉVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal EEN MILLIOEN frank

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamenlijke waarborg op 30en Juni 1913	7 millioen 45,000 fr.
Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1913 voor	48 millioen franken

1. — **Levensverzekeringen,** aan de beste gekende voorwaarden verblijf in Congo toegelaten.
2. — **Spaar- en Pensioenkas** in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. — **Lijfrenten** waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door Iste hypotheek van de zelfde waarde.
4. — **Weduwe en Wezenpensioenen.**
5. — **Pensioenen en Verzekeringen der Bedienden,** bijzondere voorwaarden voor een gansch personeel.
6. — **Volksverzekeringen,** menschlievende voorwaarden.
7. — **Leeningen op Hypotheek** en om te **Bouwen.**
8. — **Aankoop van Goederen** op **Rente,** aan de hoogste voorwaarde gewaaborgd door hypotheek van Iste rang.
9. — **Plaatsen van Hypotheek op 1stg Rang** voor 3e personen zonder aftrek van krozen (tegenwoordig aan 4-25°/o) noch welkdanige commissie met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 frank.
10. — **Spoedige Hervorming van Verliezen op Openbare Fondsen.**

Verschillende Agentschappen en Inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen — **de Lignestraat, 39, Brussel**

Bureelgerief

Voor uw Bureelgerief, wendt u tot de Boek- en Steendrukkerij van **J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.**

Alle Drukwerken in boek- en steendruk. — *SPOEDIG EN GOEDKOOP.*

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen : wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen enz. — Mekaniek borduurwerk.

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

42, GROOTE MARKT, KORTRIJK

tusschen het *Damberd* en den *Bodega*,

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz. enz.

TANDPIJN

Een enkel remedie stilt altijd in eenen oogenblik de tandpijn; 't is de vermaarde

DENTINOL.

Wij waarborgen dat eene enkele toepassing van Dentinol u voor immer bevrijden zal van schrikkelijke pijnen.

Eischt de echte Dentinol fr. 1-25 in alle apotheken.

Depot : Kortrijk, Descamps Terrière, Steenpoort, 8 : Impe, Groote Markt, id.; Hulpiau, Leiestraat, id. ; Deneus, Groote Markt, id.; C. Mullier, Robbeplaats id.: Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere ; Meenen, Flipts, Rotiers en Bonte ; Waereghem, M. Robbrecht, R. Renson ;

Verantwoordelijke drukker-uitgever
J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

Suikerbakkerij « Ter Statie » — Pâtisserie de la Gare.

HUIS AM. VANNESTE-BREL

KORTRIJK. Tel. 298,

IJzerenwegstraat, (rechtover 't Weerhuizeke).

IJsgerechten, Glace et Sorbets.
Bijzondere Rilgebakken, Gâteaux Glacés.
Waarvan eenige. Oom Tom, Rots Bayard, Dijonaise Glacée, en tal andere.
Oude Specialiteit van de Suikerbakkerij Ter Statie, gesticht in 1861.
Vanille en Koffie Glace.
Gebakken voor Doop en Bruiloft, Familie- en Jubelmaaltijden.
Praalgebakken en fijne Nakost, (Petits Fours).
Verrassingen om de tafel te sieren.
Chocolade van 't merk *Patrons Pâtissiers* en alle beste inlandsche en vreemde merken.
Gekend Huis om zijn **Amandelbrood** en **Kortrijksche Biscotten.**

SCHOONHEID

Zeep	DADA — Het stuk 0.75	Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur
Crème	DADA — Tube 0.75	Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank IN EEN NACHT.
Poeder	DADA — De doos 2.50	Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.

Te koop in alle goede huizen.

Te Kortrijk, Drogerij *De Krokodil*, Gr. Markt ; Lepère-Dubuisson, Leiestraat ; Apotheek *De Bie*, Rijsselstraat ; A. Descamps-Terrière, apotheek van het hospitaal, Steenpoort, 8; Ledure, Koornmarkt.

TANDPIJNEN

De hevigste Tandpijnen worden dadelijk genezen en voor altijd door den DENTOGÈNE. Door het gebruik van den DENTOGÈNE, vermijdt men het trekken der tanden, de abcessen, de zwellingen. Gij die aan tandpijnen lijdt, laat u niet bedriegen door namaaksels, eischt den waren

DENTOGÈNE.

Prijs: fr. 1-25. bij alle apothekers en bij de depositarissen : *Kortrijk* : Hulpiau, 36, Leiestraat ; *Rousselare :* Boutens, 7, Zuidstraat ; *Iseghem:* Verhamme ; *Avelghem :* Vancamelbeke ; *Lichtervelde :* Vandeputie ; *Meenen :* Flipts ; *Meulebeke* : Versavel ; *Moescroen* : Fonder ; *Thourout* : Vanisacker ; *Waereghem* : Robberecht ; *Staden* : Mullié.

De voeding der zieken en der Herstellenden, door de

Revalenta Du Barry

Gemakkelijk te verteren, daar zij de zuren en de aandoeningen der maag doet verdwijnen, en daar het van een goede spijsvertering is dat de gezondheid afhangt, zoo laat haar voordeel zich aldra waarnemen, namelijk voor de maagpijnen, de weerspannigste verstoppingen, de zuren, de buikvliesontstekingen en aanhoudenden afgang, bijna altoos door de zwakheid van dikken darm veroorzakt, de moeilijke spijsverteeringen, de krampen, de zenuwziekten, de gal, de verschillige aandoeningen van den lever, der darmen, en der nieren, de waterzucht, de suikerziekte, de bloedarmoede, de bleekt, zuch de koortsen, bronchitis, rhumatism, jicht, influenza, greicp brakingen, oprooiingen en spuwen, alsook de schel hoofdpijnen en nevralgiën, zoo dikwijls veroorzaakt door gewoonlijke of voorbijgaande opgestoptheid.

Oyonnax (Ain), 17 Februari 1898.

Eene dame alhier, sinds tien jaar aan eene halstarige maagaandoening lijdend, kon niet meer verteren en braakte voortdurend. Sinds zij gebruik maakt van uwe uitmuntende bloem, is deze dame, die slechts nog enkele maanden te leven had, uit oorzake zenuwernissen die haar overvielen, thans heel en al genezen. L. CHANALE.

Orvaux (Eure), 15 April 1875.

Sinds vier jaar dat ik uwe onschatbare Revalenta gebruik, lijd ik niet meer aan lendenpijnen, die me gedurende lange jaren vreeslijk kwelden. Ik geniet in mijn 93e jaar van den welstand eener goede gezondheid. Ik beb de eer, enz. LEROY, Pastor.

In doozen: fr. 2.50; fr. 4.50; fr. 7.75, en fr. 17.50, bij alle goede Apothekers en kruideniers.

Kortrijk : Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.
Iseghem : Rodenbach, apotheker.
Meenen : Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.
Moscroen : F. Verreux, M. de Philement. Zonder.
Roeselaere: F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth., A. Lybeer, apoth., Statieplaats, 2.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier. chirurzijns-tandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

MEUBELMAGAZIJNEN VAN DE VLASMARKT

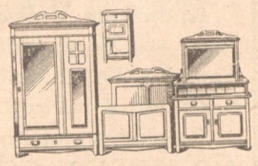

Het is bewezen dat die Meubelmagazijnen gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen, alsook van Wiegen, ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, **Matrassen.** Spreien, Toiles_cirées, Stoors, Gordijnen, enz. enz.

GAAT ZIEN EN OORDEELT.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres :

Robert Declève-Spierinx

Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

BLONDEEL Gebroeders

Loodgieters, Zinkbewerkers

Gezondheidstoestellen en Leidingen

Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsgestichten.

SPOEDIGE BEDIENING

Werkhuizen en Bureel : St-Janstraat, 41 Kortrijk.

NIEREN

De Nieren en Blaasziekten zijn de overeerschende kwalen van onzen tijd.

Zij zijn den oorsprong van eene ontelbare menigte aandoeningen en beroertens welke eene pijnlijke en gevaarlijke terugkaatsing hebben op al onze organen. 't Is bij ondervinding bewezen, dat die overdreven stoornis van maag, hart, blaas, ja zelfs van hersens bijna telkenmale toe te wijten is aan de ontstelteenis in ons zenuwstelsel voortgebracht door aanwezigheid van onzuiverheden en vergiften welke de verzwakte en gekwetste nieren niet meer kunnen uitdrijven.

Dr Th. Fowler's Nierpillen, krachtdadig geneesmiddel, bijzonder bereid voor nier en blaasziekten, zijn gansch aangeduid om ons geschokt organism te herstellen en alzoo gevaarlijke inwikkelingen te voorkomen. Door het geneeskundig korps bevoegd verklaard, hebben **Dr Fowler-s Nierpillen,** ten gevolge hunner onfeilbare werking op nieren en blaas, door eene immer grooteren bijval, hunne werkdadigheid zien toewijden. Aangezien de namaaksels en onderschuivingen zonder geneeskundige weerde, welke men zoo wat overal vindt, kunnen wij onze lezers niet genoeg aanzetten zich wel te overtuigen dat men hun wel de echte **Nierpillen Afleuere,** *voorzien van den groenen waarborgband met het handteeken van* **Dr Th. Fowler.**

PRIJS : FR. **3,50** DE DOOS.

Bijzonder te vinden te ;

Kortrijk : Apothekers Copermans, Hulpiau ; *Iseghem :* Apotheek Rodenbach ; *Rousselare :* Apothekers Vandewalle, Lybeer ; *Deynze* : Apotheek Vandekeere ; *Meenen* : Apothekers Bonte, Flipts ; *Mouskroen* : Apotheek Fonder; *Thielt* : Apotheek Vanderghinst.

Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8 Deneus, Groote Markt en Mulier, Robbeplaats.

Waereghem, Renson.

WINTERZALF

Vreest den winter niet, want de WINTERZALF geneest op enkele dagen gesprongen, openliggende en vervrozen handen.

WINTERZALF maakt het vel zacht en lenig.

WINTERZALF is een ware schat en eenig in haren aard.

WINTERZALF is alléén te bekomen in de apotheek « *De Bie*, » Rijsselstraat, 32, aan 0,50 fr. de pot.

Hoesten, fluimen, vallingen, lastig ademen, bronchiet, longontsteking enz., worden *onfeilbaar genezen* door den BORSTDRANK, aan fr. 1.50 de flesch.

BORSTPILLEN, aan 1 frank de doos.

Let wel op het adres :

Apotheek-Drogerij "DE BIE,

Rijsselstraat, 32

- KORTRIJK -

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling : 2 fr.*

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

HUIS WULLEPUT

Budastraat, Kortrijk.

Specialiteit van Medaillen

voor Vee-, Paarden en Honden-Eereteekens voor Juryleden
Sport — Brelokken — Kunstvoorwerpen in allen aard
Decoratiën en verminderingen van decoratiën — Linten en strekjes
Gematigde prijzen.

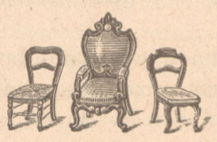

CUVELIER EVERARD stoelmaker, Wevelghem, Kortrijkstraat, 101, belast zich met het maken van alle slach van stoelen en zetels en bijzonderlijk vast en sterk en 5 jaar waarborg en aanveerdt ook alle herstellingen die ten besten mogelijk zullen gedaan worden.

Vlaamsche Beweging.

WALEN EN VLAMINGEN.

Sedert eenigen tijd kan men in ons land een beweging waarnemen, die in zekere kringen onrust en bezorgdheid wekt en waarvoor wij, Vlamingen, niet onverschillig mogen blijven. Wij willen spreken van de Waalsche Beweging. Niet dat men het gewicht en de macht van die beweging moet overschatten noch het belang ervan meten aan de hevigheid van enkele heethoofdige voormannen of van sommige rumoerige betoogingen en schriften. Niettemin die beweging bestaat en in de onderstelling dat ze zich uitbreide en machtig wordt, hoe moeten wij haar beoordeelen?

In zooverre zij is een ontwaking van stamgevoel, een nauwer aaneensluiting van stamgenooten met het doel zich naar eigen volksaard te ontwikkelen en te volmaken, dan kunnen wij ons enkel over deze pogingen verheugen en ze uit ganscher hert toejuichen.

Doch, indien de Waalsche beweging, zooals het reeds in menig geval gebleken is, gericht is tegen de Vlamingen en alleen beoogt het streven der Vlamingen te dwarsboomen, onder voorwendsel dat de belangen der Walen bedreigd zijn en de Fransche cultuur in België ten ondergang veroordeeld is, dan betreuren wij hunne houding, daar zij verblind zijn en zich laten misleiden door vooroordeel en misverstand.

Indien het tevens waar is, wat sommige Walen zelf beweren, dat deze beweging is uit den booze, 't is te zeggen voorbereid en geleid door de vrijmetselaarsloge, ten einde het land te bevrijden van het overwicht der Katholieke partij, die hoofdzakelijk haar steun vindt bij het Vlaamsche Volk, dan is het de plicht van alle Katholieken, van de Vlamingen en ook van de Walen, deze beweging in den grond te booren.

Indien de zoogenoemde Wallonisanten daarbij van zin zijn de bestuurlijke scheiding door te voeren en door alle middelen den invloed van Frankrijk binnen onze grenzen te versterken en uit te breiden, dan kunnen wij, als trouwe Belgen, hunne werking niet streng genoeg veroordeelen, omdat deze een gevaar oplevert én voor onze nationale eenheid én voor ons nationaal bestaan.

Niet zonder reden dus maakt men zich in hoogere kringen bezorgd over den toestand en sommige weldenkende (!), gezaghebbende mannen meenen daarom te moeten waarschuwen tegen het gevaar van de... *Vlaamsche* Beweging! Lacht niet, lieve lezer, zoo is het. Zoo denkt men, zoo spreekt en zoo schrijft men. En dat is de hatelijke, schandige zijde van den taalstrijd in ons land.

Welhoe! de Walen, die in zoo menig opzicht, ten nadeele van de Vlamingen bevoorrecht zijn, willen zich, sommigen althans, scharen onder hun hanevlagge; verzetten zich tegen de meest rechtmatige Vlaamsche eischen, welke ze doen doorgaan als overdreven aanmatigingen, smadelijk en krenkend voor de Waalsche rechten en belangen; zij schelden de Vlamingen uit voor uitgekochte uitzendelingen van Duitschland, voor vijanden van Frankrijk, van de Fransche taal en de Fransche cultuur. Zij rossen de Vlamingen af, zooals het gebeurde te Bergen; zij verhinderen het geven van een leergang in 't Nederlandsch, zooals het gebeurt te Leuven. Zij roepen luidop, in 's lands kamer om bestuurlijke scheiding. Zij vieren den verjaardag van den slag bij Jemappes, waardoor België bij Frankrijk werd ingelijfd. Zij juichen toe, wanneer de Fransche gezant, in 't hert van Vlaanderen, op de Gentsche tentoonstelling, woorden spreekt, welke niet een vrij volk dulden zou. Zij droomen van een geestelijke aanhechting bij Frankrijk. En dan worden wij, Vlamingen voorgesteld als staatsgevaarlijke lieden!

Omdat wij, na jaren vernedering en verdrukking, ons recht eischen, het recht als vrije, gelijkswaardige burgers behandeld te worden, als vrij, zelfstandig volk te leven en te ontwikkelen! Wij zijn niet voor Duitschland. Wij hebben niets tegen onze Waalsche landgenooten. Wij zijn niet tegen Frankrijk, noch tegen het redelijk gebruik der Fransche taal, noch tegen den goeden invloed der Fransche cultuur. Wij zijn trouwe Belgen. Nooit hebben wij er aan gedacht verdeeldheid te brengen in het land. Zijn wij niet de hechtste steun van 's lands troon en regeering! Leveren wij niet aan het land het meest getal zonen en verdedigers? En daarom zouden wij zijn... een nationaal gevaar!

Och! wij stooren ons daar niet aan. Wij weten wat wij willen en dat hetgeen wij willen recht en heilig is. Wij laten ons niet afschrikken door bedreigingen noch paaien door raadgevingen van weldenkende (!) lieden. Integendeel! Wij zijn niet kwaad om deze beweging van sommige Walen. Dat geroep en geweld zal het licht doen opgaan voor de oogen van vele Walen en Vlamingen. Eensdaags toch zullen recht en waarheid zegepralen.

De Spoorweglijn KORTRIJK-BRUGGE.

Wij deelen hieronder de woorden mede die uitgesproken wierden in den gemeenteraad van Brugge, door een Katholiek lid, Heer Montaye, nopens den gebrekkigen staat der spoorweglijn Kortrijk-Brugge. Wij hopen dat de belanghebbende steden, Iseghem, Rousselare en Kortrijk de gemeenteraad van Brugge zullen ondersteunen in zijn aandringen bij den minister van spoorwegen.

M. Montaye. — Het zij mij toegelaten de welwillende tusschenkomst van het schepencollegie te vragen, ten einde verbeteringen te bekomen aan het materiaal en aan de verkeermiddelen op de spoorlijn van Brugge op Kortrijk.

Sedert lang en met veel reden wordt hierover geklaagd, niet alleen door de nijveraars en handelaars van Brugge, maar ook door deze van geheel onze provincie.

Vergelijkt het materiaal met dit der lijnen van Brugge, Eekloo, Gent Heyst, Blankenberghe, alwaar het verkeer op ver na niet te vergelijken is met dit van Brugge op Kortrijk; daar vindt gij rijtuigen van het laatste stelsel, verwarmd met den stoom en verlicht met gaz of electriciteit.

Op de Vlaanders, integendeeel, zijn het bijna allen rijtuigen van den ouden tijd, verwarmd door stoven die de reizigers verplichten deur en vensters te openen; en voor wat de verlichting betreft, die overtreft alles, 't zijn oude verslenen olielampen van over dertig jaar.

Wij vragen ook verbetering in de gemeenschap van 's morgens. Neemt de reisgids, gij zult bestatigen dat er op alle spoorlijnen van eenig belang, 's morgens eenen rechtstreekschen trein is ingericht; overal, uitgenomen hier. Wij hebben hier eenen trein die vertrekt om 7.25 u.; 't is een sneltrein met stilstand in 14 tusschenstatiën; hij brengt u in Kortrijk, als het wel gaat, om 9 ¼ uren. De reizigers voor Frankrijk, voor Doornijk en omstreken en voor het zuiden onzer provincie, zijn verplicht dezen trein te nemen; en het is 10 ½ uren, soms later wanneer zij ter bestemming aankomen. Is dit aan te nemen?

Van 1 Juni tot 30 September vertrekt hier een sneltrein om 6.55 uren; wij vragen eenvoudig het behoud van dien trein het geheele jaar door.

Kortrijk, Rousselare, Iseghem, drie belangrijke nijverheidscenters, vragen sedert lang verbetering van dezen toestand; maar tot hiertoe is er geen gehoor in Israël.

Om die redens vraag ik, in naam van alle belanghebbenden, dat het schepencollegie zoo welwillend zou zijn, zich in verband te stellen met de gemeentebesturen van Kortrijk, Rousselare en Iseghem, en dat eene afveerdiging samengesteld uit 1 of 2 leden van het schepencollegie dezer drie steden, zich zou willen begeven bij den heer minister van spoorwegen om hem onze grieven voor oogen te stellen.

Wij hebben het genoegen, aan het hoofd van het beheer, eenen sympathieken Westvllaamschen minister te hebben, die, wij durven het verhopen, de gegrondheid onzer grieven zal willen erkennen, en ons voldoening geven.

De heer burgemeester vindt deze opmerkingen gegrond en stelt voor eenen brief te schrijven aan den bevoegden minister, mitsgaders de zaak in de Kamer ook op te werpen.

M. Montaye. — Schrijven voor zulke belangrijke zaak zal niet veel aarde aan den dijk brengen; een persoonlijke voetstap van de afgeveerdigden der belanghebbende steden zou doeltreffender zijn.

De heer burgemeester. — 't Zij zoo; we zullen ons daartoe in betrekking stellen met de schepencollegies van Kortrijk, Rousselare en Iseghem.

Zegelrecht op vreemde titels.

Zooals we 't reeds mededeelden moeten alle uitlandsche obligatiën en aandeelen, zoo van Staten, Steden, of bijzondere ondernemingen, gezegeld worden tegen 0.50 per 500 frank, nominale weerde, of 1 fr. per 1000 frank.

Daartoe bestaat tijd tot 5n Maart 1914.

Waar kan dit gebeuren?

Hoofdzakelijk moet dit gebeuren bij het Kantoor van het Zegelrecht.

Wat de koepons nu betreft, — alle koepons van uitlandsch papier zijn vrij van taks; op de binnenlandsche obligatiën wordt, integendeel, sinds 20 September, 4 ten honderd afgetrokken.

Sommige maatschappijen betalen zelf die 4 per cent, andere niet.

Betalen geene taks, alle de titels die onder Nr 1 bij de officieele Beurslijst gekwoteerd staan, dit zijn deze van den Belgischen Staat, Annuiteiten, Buurtspoorwegen, Congo, Brugge-Zeehaven, alsmede van alle belgische Provinciën en Steden, met of zonder loten.

Kalender der openbare

VERKOOPINGEN

MAAND DECEMBER 1913

MAANDAG 1.

— Om 1 uur, ter hofstede van Jules Vandenbussche, te Houthem, koopdag van 132 koopen Boomen.

— Om 1 uur, ter herberg van M. Lambertyn, te Ousselghem, instel van eene Hofstede, Woonhuizen en Zaailanden gelegen te Ousselghem. — Overslag 15 December.

— Om 2 uren, in de bosschen van M. Joly, te Dranouter, venditie van Elzen Taillie.

— Om 2 uren, ter herberg *De Statie*, te Zonnebeke, instel van een Woonhuis met Afhankelijkheden en Erve gelegen te Becelaere. — Overslag 15 December.

— Om 2 uren, ter herberg *De Snoek*, te Alveringhem, instel van eene Hofstede en van de herberg *De Sleutels*, gelegen te Alveringhem.

DINSDAG 2.

— Om 1 uur, op de hofstede van We Henri Verhaeghe, te Heule-Watermolen, venditie van 53 koopen Canadaboomen, een Esch en 4 Eiken.

— Om 1 uur, in de herberg *De Casino*, te Rousselaere, venditie van 100 koopen liggende Boomen.

— Om 2 uren, ter herberg *Au Café Frak*, te Sweveghem, overslag van 5 Woonhuizen gelegen te Sweveghem, Statie- en Oude Pastorijstraten.

— Om 2 1/2 uren, te Vlamertinghe, bij de Statie, verkooping van Kepers en Hoppepersen.

WOENSDAG 3.

— Om 2 uren, ter herberg *A la Pomme d'Or*, te Kortrijk, overslag van een Woonhuis gelegen te Kortrijk, Pluimstraat, 5.

— Om 2 1/2 uren, ter herberg *La Maison de Commerce*, te Lichtervelde, instel van een Woonhuis met Magazijnen te Lichtervelde en der herberg genaamd *Maison de Commerce*.

— Om 2 1/2 uren, ter herberg *De Waterhoen*, te Wevelghem, instel van een Huis gelegen te Wevelghem, nevens het Kerkhof.

— Om 3 uren, ter herberg *Wynendaele*, te Beveren-Rousselaere, overslag van Woonhuizen en Land gelegen te Hooghlede.

— Om 3 uren, in het Vredegerecht, te Kortrijk, overslag van een Burgerhuis gelegen te Kortrijk, Steenpoort No 16.

DONDERDAG 4.

— Om 9 uren, ter hofstede van Cyrille Dheygere, te Deerlijk, verkooping van 43 Populieren.

— Om 9 uren, ter hofstede bewoond door Camiel en Cyriel Scherpereel, te St-Louis-Deerlijk, venditie van Huisraad, Landsalaam, Beestialen en Vruchten.

— Om 12 uren, in de bosschen van Ruddervoorde, Boomvenditie. Vergadering langs de Groenestraat.

— Om 1 uur, ter hofstede van Joseph Hanquart, te Nieuwkerke, venditie van Eiken en Canadas.

— Om 1 uur, in de herberg *De Smis*, te Beveren-bij-Rousselaere, venditie van Boomen op stam.

— Om 1 uur, bij Jules Adam te Staden, venditie van Populieren op stam.

— Om 1 uur, ter hofstede Derycke, te Leysele, koopdag van 58 koopen Olmen, Hollanders, enz.

— Om 2 uren, ter herberg van Th. Lannoye, te Merckem, toeslag van een Woonhuis met erf, gelegen te Merckem.

— Om 3 uren, ter herberg *Spanjemolen*, te Rousselaere, overslag van een Hofstedeken gelegen te Cachtem, Becelaerehoek.

— Om 3 uren, in de herberg *Batavia*, te Staden, instel van een Woonhuis dienende voor Herberg, met Bouwgrond, te Staden, dicht de Plaats.

VRIJDAG 5.

— Om 5 uren, ter herberg *Het Schaak*, te Rumbeke, overslag van een Huis en Land, te Rumbeke.

ZATERDAG 6.

— Om 1 uur, ter herberg *De Nachtegaal*, te St-Denijs, verkooping van zeer schoon Slaghout.

ALLE PLAKBRIEVEN

gedrukt ter Drukkerij J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, KORTRIJK worden gratis eenmaal overgenomen in onze drie bladen: *Het Kortrijksche Volk*, *Het Iseghemsche Volk*, en *De Dageraad* van Rousselaere.

Leest en verspreidt de

Onthouding Almanak

voor 1914: 96 blz. met 7 prachtteekeningen, voor 10 centiemen; 80 fr. de duizend. — Te bestellen bij den West-Vlaamschen Onthoudersbond, Oudenburgstraat, 19, Brugge.

UIT DEN ONTHOUDING ALMANAK

ONZE VADER, DIE IN DE HEMELEN ZIJT

(Vervolg)

En zoo vinden wij hem, tegen den avond, aan den voet van een kruisbeeld, langs eenen eenzamen langen weg. Door 't gebed wilde hij de wanhoop uit zijn hert drijven, doch de eerste woorden van het schoonste gebed der gebeden, schenen gemeene akelige bespotting van zijnen toestand, en maakten hem schier nog wanhopiger.

Hadde hij ten minste schoenen voor aan de voeten, een vest over de schouders, en papieren... Ware 't niet beter gevangen te zijn!... En zijne moeder?... En de schande!

Fiel ging weer verder, altijd verder, tot het avond werd.

Waar zou hij slapen?... Ginder ver lag eenen hoeve: zou hij er de gastvrijheid vragen?... of gevangen genomen worden?... Mogelijk zou hij er ongezien eene slaapplaats vinden.

Hij ging er heen. Hij kwam onopgemerkt tot achter de schuur. Hoorde hij daar geene stemmen?... Ja... O, lieve moedertaal: 't was Vlaamsch, dat men daar sprak. Och, kon hij maar in die schuur geraken. Als hij eens klopte! mogelijk zou men voor hem het kleine deurtje openen, dat in de poort gemaakt was. Wijl hij nog met die overweging bezig was, had hij reeds zonder nadenken eenige malen op de deur getikt; iemand naderde; men opende. « Wie is daar? » was de vraag. — « Een vriend, » klonk het, en Fiel trok binnen.

't Gezicht dier mannen, Vlaamsche pikkers zooals hij, het hooren dier taal, de zijne, ontroerde hem zoodanig, dat hij op een bundel strooi neêrzeeg, en overvloedig begon te weenen.

De mannen keken verwonderd op, en lieten hem ongestoord uitweenen.

Dan vertelde Fiel heel de geschiedenis. Hoewel sommigen sterk aan zijne onschuld twijfelden, hadden allen toch medelijden met hem. Hij kreeg van den eenen dit, van den anderen dat kleedingstuk, en zoo was hij in staat, behoorlijk gekleed zijne reis voort te zetten. Ook gaf men hem eten, en wat voorraad voor later.

Te middernacht, na hen allen bedankt te hebben, wenschte hij hun « tot weêrziens », en vervorderde zijne treurige reis naar het onbekende.

's Morgens zag hij vôôr zich in de verte eene zwarte, sombere massa; naderend zag hij torenspitsen, die boven deze massa uitstaken: eene stad.

Onze Vader, die in de hemelen zijt!... » die woorden kwamen hem nu gemakkelijker over de lippen. Had die Vader zijn ongeluk toegelaten, toch had Hij ook tot nu toe nog hulp verleend: Doch, wat komt ginder af? Hemel... twee gendarmen! Langs waar gevlucht?... Geen uitweg!... Mijn God! gevangen nabij de stad, nabij de redding! Onze Vader!... neen, hij kon niet! De mannen der wet naderden. « Staat! » klonk hun kort bevel. Fiel was eraan, dit voelde hij. « Uwe papieren, » klonk het. Plotseling had Fiel een inval: indien hij eens voorgaf ze verloren te hebben! Hij tastte rond in de zakken van zijn broek, van zijn vest. Hij vond ze niet. De gerechtdienaars zagen beteekenisvol elkander aan. Eindlijk uitte Fiel een triomfkreet: in den binnenzak van zijn vest had hij de hand gelegd op een werkboekje. « En ordre! Passez! » klonk het, toen de gendarmen inzage van 't boekje genomen hadden; Fiel uitte bijna een kreet van overmatige blijdschap, en met versnelden stap ging hij stadswaart.

« Die mij zoo goedwillig zijn vest gaf, heeft vergeten er zijn werkboekje uit te halen! » zegde hij, inwendig juichend. Met 't voornemen 't boekje zoo haast mogelijk terug te zenden naar den eigenaar, wiens adres hij in 't boekje vond, trok hij de stad in.

* * *

« God, wat is het leven in de groote stad zwaar! » zegde Fiel, die hier reeds vijf dagen verbleef, en drie dagen als kolendrager dienst deed, in eene groote fabriek. « Mijn God, waar heb ik het verdiend! » zuchtte hij 's avonds, op de knieën vôôr zijn bed gezeten. « Onze Vader, die in de hemelen zijt, heb medelijden! »

's Voormiddags liep de heer der fabriek als een getergde leeuw rond: er was iets op 't bureel gaande, dat de gramschap des meesters tot haar hoogte punt gedreven had.

— « Morgen moet Oberon hier weg! » kreet hij den kantooroverste toe. — « Sinds drie dagen is hij op 't bureel niet meer verschenen, en tal van stukken wachten op hem! Ik zal verplicht zijn, naar en vertalingskantoor te gaan, om die Hollandsche brieven te doen vertalen en beantwoorden! »

— « Hollandsch, » zei de eigenaar...

Hollandsch en Vlaamsch, is dit niet één zelfde taal? dacht Fiel. Hij ging naar den patroon toe. — « Mijnheer, indien gij 't goed vindt, zou ik mij met de vertaling kunnen belasten! Ik ben Vlaming! »

— « Gij?... »

— « Om u te dienen, Mijnheer! »

— « Kom mede, » zei de verwonderde patroon.

Nu kwam de goede opvoeding, welke hij genoten had, hem wel te pas, en tot hooge voldoening van den fabrieksheer volbracht hij de hem opgelegde taak.

— « Oberon wordt afgedankt, en gij bekleedt zijne plaats! » sprak de meester.

Een telegram werd door den heer aanstonds verzonden naar den vader van den nalatigen bediende, en een brief van Fiel ving de reis aan naar Vlaanderen.

Hoe dankbaar, hoe hoopvol steeg dien avond zijne bede ten hemel: « Onze Vader die in de hemelen zijt! »

Doch, zijne vreugde veranderde in angst en schrik, toen hij 's anderendaags op 't kantoor den boer zag verschijnen, die hem zoo bloedig had beleedigd, en voor welken hij gevlucht had.

De boer ging spreken, toen hij Fiel bemerkte, vôôr den lessenaar gezeten.

— « Ha zoo, » sprak hij tergend en spottend tot den fabrieksheer. « Gij jaagt mijn zoon weg, en die daar vervangt hem! Op uw kantoor zit een dief! »

Fiel werd rood van schaamte en gramschap: al wat hij geleden had wegens die smadelijke benaming kwam hem vôôr den geest nu. Doch de schrik verlamde hem. Intusschen had de boer het kantoor verlaten, en nog was de algemeene verslagenheid niet gestild, toen de beschuldiger daar reeds terug was, met twee politieagenten. Zonder plechtplegingen hielden zij hem aan, en leidden hem geboeid mede.

Met stralend wezen ging de boer nu weg: hij had zich gewroken. Hij ging naar het kwartier van zijn zoon, om dezen nu eens duchtig te berispen. De zoon was afwezig, en dit reeds verscheidene dagen naeen.

Toch kon de vader op diens kamer geraken. Gramstorig stapte hij deze op en af, niet wetende wat aangevangen, toen hij plotseling doodsbleek werd bij het zien van een voorwerp, dat op den hoek van den lessenaar lag. Hij trad nader bij, nam het voorwerp in de handen, keerde en draaide het, als vreezende zich te vergissen.

— « Mijne brieventesch! » stoof hij op. « De Vlaming is dus onschuldig. De dief is mijn eigen kind! »

Plots vliegt de deur open; een jongeling, met verwilderden blik en 't haar in de war komt binnen gestormd. Zware stappen klinken achter hem. Hij ziet den boer. — « Ach, vader, red mij, red mij! » kreet hij als wanhopig, wijl hij vôôr den boer knielen gaat.

Daar verschijnen twee politieagenten. — « In naam der weet, wij houden u aan! » luidt het.

— « Vader! Vader! » gilt de jongeling angstig.

— « Van waar komt die brieventesch, ellendeling? »

— « Ik heb ze vôôr een tiental dagen bij u gestolen! »

— « En nu? »

— « Een moord! » is 't antwoord der politieagenten.

* * *

Fiel is vrij. Hij blijft in dienst der fabriek, en ontvangt het zelfde loon als Oberon vroeger, om wiens misdaad hij geleden had. De moeder van Fiel bleef in Vlaanderen: « een oude boom wil niet verplant zijn, » sprak zij. Tijdens hare ziekte bleef Fiel een maand lang op zijn dorp, en nu hij de goede vrouw eene treffelijke begraving bezorgd had, trok hij weder Frankrijk in, waar hij een onverhoopt schoon bestaan heeft.

— « Ja, mijne kinderen, » zegt hij dikwijls, als 's avonds zijn kroost rond hem vergaderd is, « God is een goede Vader, 't zij Hij beproeft, 't zij Hij zegent. Wat u ook overkome, of waar gij ook wezen moget, bidt immer met volle betrouwen tot Onzen Vader, die in de hemelen is. »

9° **Model verordening voor het toepassen der wetten van 1, 2 en 3 September 1913.**

Het kollegie heeft in de laatste zitting voorgesteld 75 opcentiemen te heven op de cinémavoorstellingen en het behoud der 40 opcentiemen op de winsten der maatschappijen per aktie en zekere nijverheids- en finantieele beroepen.

Het gedane onderzoek heeft geene opmerkingen teweeggebracht. bijgevolg wordt het aangenomen.

10° **Kerk van St Jan-Baptista. — Plaatsen van ruiten.**

Dit punt zal later besproken worden.

11° **Aanveerding van een hulponderwijzer in de lagere aangenome school van den Kring.**

De raad stelt den heer Wlilem Vervaeke, gediplomeerd, voor, mits 1200 frank jaarwedde. Die wedde zal betaald worden met behulp der fondsen behoorende aan de stichting Vandaele.

Heer Deconinck. — Ten gevolge der bespreking in de Kamers, zal ik mij onthouden.

De overige leden der minderheid doen 't zelfde.

De rechterzijde aanveerd het voorstel van het kollegie.

12° **Feestzaal. — Goedkeuring van aanbiedingen voor het voltooien der werken.**

Er zijn drie loten waarover de raad te beraadslagen heeft. **Eerste lot** betreffende het machienwrek met beweegbare vloer, het bestek bedroeg 44.000 frank. Er was slechts een aanbieder namelijk d'heer Vanriel, van Antwerpen tegen 58.313 frank, waarin ook begrepen is het mecanisme voor beweegbare panorama en andere voorwerpen niet voorzien in het bestek. **Het tweede lot** betreft de tooneelschermen. Bestek 30.000 frank. Het kollegie heeft het aanbod aangenomen van den heer Dubosq, sieraadschilder van den koninklijken Muntschouwburg van Brussel beloopend 28.390 frank. **Het derde lot** bevat de electrieke verlichting, waarvoor vijf aanbiedingen gedaan werden, waarvan later een der aanbieders zich ingetrokken heeft. Het zijn : de HH. Lodewijk Schaeffer en Cie 33.540 frank; Siemens-Schuckert 36.237 frank; A E G, Union Electrique 35.545 fr. 91; Delhousse Henri 34.600 frank.

Na een nauwkeurig onderzoek van den heer Ingenieur Gillon die onregelmatigheden bestatigde wierd eene nieuwe aanbesteding gedaan die de volgende uitslagen opleverde : HH. Siemens-Schuckert 34.633 fr.; Union Electrique 34.700 fr.; Delhousse 35.100 fr.; Schaeffer 35.410 fr.

De firma Siemens-Schuckert heeft de voorstellen van het kollegie aanveerd, dat vraagt de drie verschillige loten te aanveerden. (Aangenomen.)

Sint-Rochusstudiekring. — Woensdag aanstaande, om 8 ½ uren, voordracht door den Eerwaarden Heer Andreas, pater Karmeliet, over « De Beteekenis van het menschelijk leven ».

Deugd en Vreugd. — Vrolijke kunstavond. Met veel belangstelling wordt het vrolijke kunstfeest van Zondag 28 December — te geven in de feestzaal van 't stadhuis — verwacht.

Zelden of nooit, hebben wij de gelegenheid in onze stad operetten te mogen aanhooren en vlaamsche vrolijke kunst te smaken, 't is dus niet te verwonderen dat er alreeds een groot getal plaatsen ingenomen zijn.

Het « Nederlandsch Operetten Gezelschap » uit Brussel, aan wie de feestwijzer is toevertrouwd zal die op 'n heerlijke wijze weten te vertolken.

De kunstkennis der beide leiders heeren Piet Janssens en Hendrik van Luck, is algemeen gekend en eene waarborg voor goed gelukken.

Liefhebbers, opgepast!

Plaatsen aan 2 franken en 1 frank.

Begin om 5 uren, einde voor 8 uren.

Vlaamsche Wacht. — Op Zondag 7 December, om 6 uren, voordracht met muziek over « Het Moderne Lied in Vlaamsch België » door Lambrecht Lambrechts.

Sint-Maartens Jongelingenkring. — Proficiat, aan de tooneelafdeeling van St-Maartens Jongelingenkring; hun opgevoerd stuk «De dronkaard, een dag graaf van Vlaanderen » is meesterlijk gespeeld geweest. Proficiat aan hunnen tooneelmeester en ook in 't bijzonder aan hen die de rol van Gyzelbertus, Fardius sterrekundige en hertog, vervulden.

Dat zoo een kring goed ondersteund blijve.

Patronage der H. Germana. — Op **Maandag 15n en Zondag 21 December**, telkens te 5 uren, opvoering van het boeiend onuitgegeven historisch drama « Aleidis van Isenberghe » gevolgd van een kort kluchtspel « De Betooverde Kamer ».

Kaarten zijn van nu af te bekomen bij de jufvrouwen ieveraarsters.

Hoogeschooluitbreiding. — Hoogst belangrijk was de redevoering van den heer Ingenieur Geysen, en goed was ze voorgedragen.

Vijf kwart uurs heeft hij de aandacht van zijne talrijke toehoorders geboeid, zoodanig dat velen verwonderd waren van het late uur toen de rede ten einde was. Nogthans is de stof die hij behandelde zonder cijfers niet klaar te krijgen en cijfers zijn droog en weinig boeiend.

Zij die zich met electriciteit bezig houden of er zich van bedienen, zijn vandaar met meer kennis van zaken kunnen vertrekken en zullen uit zulken avond veel nut getrokken hebben.

Bij de brouwersgasten. — Wij bespraken vroeger in ons blad den toestand dezer categorie werkers en toonden aan dat er aan die mannen wel wat verbetering zou mogen gegeven worden.

De Jonge Christene Vereeniging komt nu aan de patroons-brouwers een brief te sturen waarin belangrijke verbeteringen gevraagd worden.

Zondagmorgen, om 10 uren, komen de gasten wederom bijeen in de Gilde van Ambachten, waar verslag zal gegeven worden over den gang der beweging. Al de brouwersgasten moeten op post zijn.

Gilde van Ambachten. — Op Zondag toekomende, 30 November, om 7 uren 's avonds, geeft E. P. Van Dyck, in de groote gildezaal eene **voordracht met lichtbeelden.**

Alle Gildleden zijn er toe uitgenoodigd.

— Op Zondag 7 December, om 7 uren 's avonds, bijeenkomst van al de Bestuurleden der Christene vakvereenigingen.

— Op Zondag 14 December, om 5 ½ uren, in de Gilde van Ambachten, voordracht door Isidoor Degreve, uit Gent en opvoering van het drama « **De kwade geest** ».

Schielijke dood. — Leop. Coelembier, kleermaker, Nieuwstraat, zakte Zondagmorgen aan de Groote Kringplaats eensklaps ineen. Men droeg hem in het gesticht der Broeders Vandaele en toen hij nauwelijks daar binnen was, had de dood reeds haar werk volbracht. Coelembier is gestorven tengevolge eener hartziekte.

Aanhouding. — Charles Berteele, 39 jaar oud, gehuisvest te Heule, en die alhier niet mag verschijnen, is Zondag hier aangehouden. Hij wilde vluchten doch alle weerstand was nutteloos. Andere personen wilden partij trekken voor Berteele, doch de police trok den revolver en zoo bleef men op afstand.

Vechtpartij. — Maandagavond, rond 2 uren, vond de politie, van dienst langs de Sweveghemstraat, eenen persoon, Mestdag Jan, landwerker, in de Hoog Mosscheredreef in voorzeide straat ten gronde liggen. Hij was bebloed in 't wezen en had eene wonde aan het rechter oog. Hij zegde stampen en slagen bekomen te hebben van Reeuws Camiel, wonende op het gehucht Hooghe.

BISSEGHEM. — Onder grooten toeloop van volk werd Woensdag begraven de heer August Soete, penningmeester der Kerfkabriek, oud lid van den gemeenteraad, voorzitter der zieken- en pensioengilden en van het Katholiek Schoolcomiteit. Lijkreden werden uitgesproken door den Eerw. Heer Dierick, pastor, namens de Kerkfabriek en door den heer Dewilde, namens den Onderlingen Bijstand.

Al de nuttige instellingen der gemeente ondersteunde hij met raad en daad. Goed doen was zijn grootste geluk.

CUERNE. — Zondag, 14sten December, ten 4 ½ uren zeer stipt, in den Jongelingskring, **luisterlijk avondfeest**, gegeven door de Katholieke Jonge Wacht. Men voert op : « **Azouras** » of de geest van het oproer, en « **Dansziekte** ».

De Cuernaars zullen meteens hunne prachtige tooneelzaal bewonderen, vergroot en veraangenaamd. 't Is waarlijk welgelukt.

Hulde aan Omer Hoste die den theater komt te bouwen naar de plans van den fijnen kenner, M. Goudry van Gent; ook aan Theys van Gulleghem, voor zijne welgelukte electrieke verlichting en aan Vanhaverbeke voor zijne smaakvolle tooneelopschikking.

We gelooven wel dat niet een buitendorp zulke tooneelinrichting bezit.

GULLEGHEM. — Donderdagmiddag, rond 12 ¼ uren, is een geweldige brand uitgeborsten in de vlasfabriek van den heer Jules Morel.

Eene zekere hoeveelheid gezwingeld en ongezwingeld vlas, grootendeels toebehoorende aan den heer Daniël Baes, is de prooi der vlammen geworden.

Een deel der fabriek en der aanpalende gebouwen werden gevrijwaard.

HOOGLEDE. — Op Vrijdag 21 November, rond 1 uur van den middag, is er eenen geweldige brand ontstaan bij den landbouwer Henri Lokere, Kleine Stadenstraat. Het woonhuis is geheel afgebrand en bijna alle de meubels en de kleedingstukken en voor rond de 300 franken geroot vlas is ook in den brand gebleven. Niets was verzekerd. Het Parquet Van Yper heeft ter plaats geweest : oorzaak onbekend.

LAUWE. — Zondagnacht heeft Karel Dejans, vlasfabrikant, voor de derde maal in zes weken, het bezoek van dieven gekregen. Zij hebben nu 30 volgroeide kiekens en 1 konijn meêgenomen. Daartoe moesten ze een groot gat in den muur kappen.

LENDELEDE. — Zondag laatst gaf E. H. Allossery, proost van 't Christen Provinciaal Verbond der Burgerswerken in West-Vlaanderen, hier een voordracht over het hoogst belangrijk onderwerp « De kleine burgerij, waaraan ze lijdt, hoe ze kan geholpen worden. » — Er waren meer dan 150 toehoorders, waaronder M. Achiel Denys van Rousselare, afgevaardigde van 't Provinciaal Verbond. — Nooit hoorden we doordachter en zakenrijker voordracht. De bijval was ook overgroot. — 't Is te hoopen dat de wensch, door E. H. Allossery uitgedrukt, zal verwezentlijkt worden, namelijk dat alle kleine burgers voortaan hun eigen belangen zullen behartigen en te dien einde lid worden van den Burgersbond, die hier onlangs gesticht werd en die voor den middenstand toch zooveel goeds kan teweegbrengen.

MEENEN. — Maandagavond, is alhier met groot gedruisch, rond 6 uren, de afsluitingsmuur die langs de Leie op de Leikaai uitgeeft, op eene lengte van omtrent 30 meters ingestort.

De scheepsvaart is onderbroken.

MOORSLEDE. — De benoeming van Zeer Eerw. Heer A. Dierick als onze nieuwe Pastor werd door alle parochianen met volle geestdrift vernomen. Ook bij zijn eerste bezoek, op Vrijdag 21 dezer, waren alle huizen bevlagd. De plechtige inhaling is vastgesteld op Woensdag 10 December en belooft grootsch en prachtig te zullen zijn. Elkeen wedijvert van nu reeds om het zijne bij te brengen tot opluistering van den stoet en tot gulhertige verwelkoming van den nieuwen Herder. Nader nieuws over alle de feestelijkheden in het nummer van Zondag aanstaande.

De plaats van Bediende van den Burgerstand, opengevallen door het schielijk afsterven van M. Henri Reuse, is toegekend aan M. Albert Denecker. Hertelijk proficiat!

RECKEM. — Stoutmoedige dieven zijn binnengedrongen bij Karel Casteleyn, rentenier, en hebben er uit eene koffer eene som van rond de 1000 frank gestolen.

MARKTBERICHTEN.

Vlas.

LEIEVLAS. — Woensdag 26 Nov. : Voorts slechte toestand ter vlasmarkt, Engeland doet slechts onbeduidende aankoopen, De fransche en gentsche spinnerijen koopen regelmatig doch niet in overvloed, en aan uiterst voordeelige prijzen. Zoete middellange vlassen tot aan 25 kronen worden nog ietwat gevraagd.

Klodden reeds in afslag verledene week, verliezen dezer dagen nog 3 à 4 fr. per 100 kil. Vlasafval, met afslag: 8 fr.; leemen: 0.50; vlaskaf, met afslag; 1 fr. 75 tot 2 fr.; lijnzaad, met afslag; 20 à 22 fr. Zullen wij dan een nieuw 1893 beleven ?

ZEELANDSCH VLAS. — Verkoop nul wegens overvoortbrengst. Sedert 2 jaar heerschte er levendige vraag en waren de prijzen winstgevend. Elke boer zaaide vlas op groote schaal. Duizenden kilogrammen van den vlasoogst 1912 bleven onverkocht en naar de groeite van 1913 is er geene vraag. Sommige boeren bieden vlas te koop aan 9 fr. de 100 kil. 't zij dus met een verlies van 100 fr. per gemet.

IERSCH VLAS. — Belfast, 22 Nov.; Markten beter bevoorraad; redelijk goede vraag; prijzen onveranderd: 1 fr. tot 1 fr. 80 de kil.

RUSSISCH VLAS. — Algemeene daling van 1 fr. 25 per kilogr. Men is voldaan over de hoedanigheid in Belfast: in Oostenrijk klaagt men erg daarover. Te Rijsel wacht men van koopen met hoop op daling.

Te Gent echter rezen de prijzen op 21 Nov.

Vlas- en werkgarens.

Gent, 21 Nov.; Verkoop kalm. Prijzen vast.

Belfast, 22 Nov.: Verkoop traagzaam. Schaarschheid aan nieuwe bestellingen.

Rijsel, 26 Nov.: Bestellingen overvloedig; toch gering; er komen groote aanbestedingen voor den staat, goede zakengang.

Lijnwaad.

Gent, 21 Nov.: Prijzen vast; doch verkoop merkelijk verflauwd.

Belfast, 22 Nov.: Verkoop traagzaam.

Rijsel, 26 Nov.: Geringe verkoop.

Jute.

Prijzen s'andhoudend rond de 34 p. st. per ton.

Katoen.

In aanzienlijke daling.

Liverpool, 25 Nov. : Nov.-Dec. 6.89.

Le Hâvre, 25 » » » 86.12.

Nieuw-Orléans, 24 Nov.: Nov.-Dec. 12.85.

Chicoreiboonen.

Toestand onveranderd. Prijzen flauw gestemd.

BURGERSTAND

ANSEGHEM.

Geb. — Alfons Deconinck, zv. Adolf en Zulma Vandererfven. — Anna Seyns, dv. Denis en Marie Himpens.

Huw. — Henri Dewinter met Marie Vanoosthuyse. — Louis Callens met Helena Vanlierde. — Remi Vanbrackel met Oliva Merlier.

Sterfg. — Nathalie Vandenberghe, 63 j. vrouw Dewaele. — Adolf Vererfven, 30 j. — Mathilde Coudyzer, 74 j. wed. van Charles Beyls. — Anna Corbanie, 5 j.

ARDOYE.

Geb. — Gerard Vanbosseghem, zv. Joseph en Emma Callens. — Gerard Verbust, zv. Edouard en Marie Derobaix.

Huw. — Cyrille Herman, daglooner, met Alida Desmet, strijkster. — Hector Driessens, strooidekker, met Emma Volckaert, kantwerkster.

Sterfg. — Sidonie Verhaeghe, 37 j. echt.van Eduard Bogaerd. — Joannes Werbrouck, 84 j. wed. van Anna Werbrouck.

BISSEGHEM.

Geb. — Cecilia Ameye, dv. Hector en Pharaïlde Seurynck.

Sterfg. — Jan Vanneste, 1 m. — August Soete, 89 j. — Anna Lauwers, 14 m.

CUERNE.

Geb. — Maria Herman, dv. Gustave en Elodie Deprez.— Elza Louage, dv. Pieter en Alberta Verhamme. — Maria Desmet, dv. Jozef en Pauline Velghe. — Gerard Libeer, zv. Amedée en Irma Vandenbroucke. — Germana Dumortier, dv. Firmin en Zoë Bruneel.

Huw. — Cyriel Delaere en Antoinette Rommel. — Adolf Catry en Eugenie Naessens. — Jerome Bossuyt en Philomena Deghezelle. — Cyriel Van Enys en Flavie Callens.

Sterfg. — Jules Vergote, 53 j. — Petrus Vanhauwaert, 63 j. — Henri Blomme, 56 j. — Maria Descamps, 3 m.

DEERLIJK.

Huw. — Aloys Deroubaix, 27 j. schildersgast en Helena Vanhoenacker, 20 j. naaister.

Sterfg. — Georges Bossuyt, 23 m.

GULLEGHEM.

Geb. — Gerard Folens, zv. Jules en Elodie Delaere. — Henri Deruytere, zv. Alfons en Odile Meersman. — Polydore Jodts, zv. Richard en Louise Segaert. — Martha Mestdagh, dv. Leon en Augusta Seynaeve. — Maria Vermeersch, dv. Georges en Louise Degrande.

Huw. — Henri Hamers met Elisa Vandenberghe. — Alidor Monteyne met Madeleine Vandenberghe. — Constant Commeine met Marie Lommens. — Joseph Strobbe met Martha Vanackere.

HARELBEKE.

Geb.— Georgette Vandekerkhove, Deerlijkstr.— Julia Thooft, Beverenstr. – Daniel Callens, Sweveghemstr. — Lucienne Noppe, Toekomststr. — Louis Coucke, Ooste. — Paula Opbrouck, Beverenstr. — Charles Debrabandere, Toekomststr. — André Hosten, Marktstr.

Huw. — Jules Matthys, werktuigmaker en Irma Vanderbauwede, landbouwster. — Jerome Caes, peerdenknecht en Marie Ottevaere, naaister. — Jules Veys, landbouwer en Celina Vanoverschelde, landbouwster. — Achille Naesens, handelaar en Godelieve Winne, zonder bedrijf.

Sterfg. — Jan Minjauw, 84 j. Waterstr. — Marcel Maes, 2 m. gehuisv. te Marcke. — Germaine Bekaert, 4 m., Ballingweg

INGELMUNSTER.

Geb. — Godelieve Mullebrouck, dv. Jules en Pharaïlde Dobbels, Beelshoek. — Martha Carlier, dv. Leon en Pharaïlde Vercruysse, Meulebekestr. — Ivonne Coucke, dv. Josef en Emma D'hont, Kortrijkkalsijde. — Anna Goeminne, dv. Emiel en Stephanie Bostoen, Kortrijkkalsijde. — Gerard Vanlandeghem, zv. Florimond en Maria Dereycke, Statieplaats.

Huw. — Victor Volckaert, muldersgast van Iseghem en Maria Lagae, kantwerkster.

Sterfg. — Juliana Vercoutere, 75 j. rentenierster. — Maria Debusschere, 6 m.

ISEGHEM.

Geb. — Leopold Casier, zv. Camille en Marie Delaere, Winkelhoek. — François Roose, zv. Camille en Julie Wallaert, O. L. Vrouwstr. — Remi Scheldeman, zv. Constant en Marie Kesteloot, Becelaershof. — Cyriel Gryspeerdt, zv. Camille en Marie Deforche, Mentenhoek. — Charles Blomme, zv. Remi en Marie Daenens, Melkmarkt. — Zoë Deceuninck, dv. Felix en Marie Sabbe, Abeele. — Gabriella Bincquet, dv. Michel en Julie Demey, Ameyestr. — Jerome Carette, zv. Bruno en Elodie Linseele, Kruisstr. — Cyrille Beernaert, zv. Remi en Zulma Houthoofd, Kortrijkstr. — Antoinette Vandenberghe, dv. Henri en Celina Picavet, Beyaardstr. — Josima Vandromme, dv. Aloys en Julia Terryn, Nederweg.

Huw. — Amand Vandeputte, 53 j. borstelhoutm., wed. van Stephanie D'hondt, met Marie Rousseau, 56 j. naaister, wed. van Constantin Ghillemyn. — Camille Degezelle, 25 j. borstelm. en Marie Parmentier, 23 j. borstelm. — Robert Vansteenkiste, 21 j. borstelm. en Rachel Decuypere, 22 j. borstelm. — Albert Masscheleit, 23 j. landbouwer en Hermenie Mullier, 19 j. huiswerkster.

Sterfg. — Leon Vanwalleghem, 5 m., Zevecote. — André Ramon, 7 d. Steenputje. — Remi Scheldeman, 2 d. Becelaershof. — Christine Dely, 69 j. echt. van Charles Devoldere, Wynkelh. — Frederic Maene, 75 j. wed. van Sophia Meulemeester, V. d. Bogaerdelaan. — Marie Tytgat, 13 d. Meenenstr. — Rosalie Naert, 75 j. wed. van Jan Verhamme, Droogen Jan. — Willy Christiaens, 1 j. Mandelstr.

KORTRIJK.

TROUWBELOFTEN. — Gaston Huysentruyt, magazijnier, Pluimstraat en Zulma Tytgat, huishoudster, Veemarkt. — Joris Tanghe, zwingelaar, Cuernesteenw. en Alida Debouvry, huishoud., Bruggesteenw. — Julius Lefebre, aardewerker te Kortrijk en Martha Latinne, fabriekwerkster te Marcke.

Geb. — Gustaaf Vancowemberghe, Plein.— Ivonna Dujardin, Doornijksteenw. — Maria Dewaele, Staceghemsteenw.— Irena Decaluwe, Bruggestr. Maria Kerckhof, Budastr. — Rosina Heuvels, Doornijksteenw. — Ivonna Quartier, Vaartstr. — Rogier Vandeleene, Beheerstr.— Stefania Coynnie, Bruggesteenw. — Andreas Cuvron, Vooruitgangstr. — Geeraard Steyt, Pluimstraat. — Jaak Wittouck, Aelrekesteenw. — Albrecht Peel, Doornijkstr.

Huw. — Karel Boin, 23 j. bediende, Groeninghel. en Godelieve Coppens, 21 j. z. b., Vooruitgangstr. — Karel Petit, 25 j. z. b. te Peruwelz en Isabella Hage, 25 j z. b., Rijsselstr. — Albrecht Benoit, 23 j. goudsmidsgast, IJzerwegl. en Marcellina Vervaeke, 19 j. naaister, Tuinstr. — Pieter Rommens, 26 j. statiewerkman te Sweveghem en Maria Vanassche, 26 j. huishoud., Magdalenastr. — Arthur Dursin, 24 j. verzekeraar, Doornijksteenw. en Leona Dejaegere, 18 j. z. b Doornijkwijkstr. — Achiel Boone, 29 j. reserveofficier der veldschutterij, Gazstr. en Suzanna Deleu, 32 j. z. b. Gentstr.

Sterfg. — Desideer Descheemaeker, 76 j. z. b. wed. van Melania Vannieuwenhove, Voorstr. — Leopold Coelembier, 67 j. kleermaker, echt. van Virginie Dejonghe, Nieuwstr. — Jan Everaert, 86 j. z. b. wed. van Franciska Sobry, gehucht Pottelberg. — Pieter Gérard, 1 j. gehucht Walle. — Irma Viaene, 18 j. borduurster, gehucht Het Hooghe. — Debaecke, man. geslacht, Overleiestr. — Joris Vandenbogaerde, 2 m. Staceghemsteenw. — Hendrik Berte, 31 j. z. b. echt. van Julia Valcke, Noordstr. — Konstantijn Declercq, 80 j. z. b. echt. van Justa Larnou, St-Janstr.

LEDEGHEM.

Geb. — Estella Vanoverschelde. — Ivonne Mahieu.— Simone Mahieu.

Huw. — Hector Soetaert, Moorslede en Elisa Decoene. — Achiel Lioen en Idalie Masure. — Florent Seys en Marie Bergh-man.

Sterfg. — Adronie Debrouwere, 18 j. — Honoré Foulon, 41 j. echt. van Flavie Cokelaere. — Mathilde Vandaele, 59 j. — Martha Vanackere, 1 j. — Camiel Degeeter, 46 j. echt. van Elodie Demeester.

MOORSLEDE.

TROUWBELOFTEN — Hilaire Wittebolle, landwerker en Sidonie Versavel, kantwerkster. — Julius Vandepitte, landbouwer, wed. van Emilie Coghe en Renilde Lammers, dienstmeid.

Geb. — Albert Demuynck, zv. Emiel en Pharaïlde Sioen. — Maria Vanseveren, dv. Emiel en Elvira Dael. — Martha Vandevoorde, dv. Cyriel en Leonie Depuydt. — Germana Vandekerckhove, dv. Karel en Emma Deryckere.

Sterfg.— Henri Rense, 59 j. echt. van Hortense Huyghebaert, Rousselaarstr. — Francies Verstraete, 72 j. echt. van Julie Dewachter, Droogenbroodstr. — Godelieve Derck, 14 d.— Jerome Vercaigne, 2 m.

OOTEGHEM

Geb. — Maria Adins, dv. Cyrille en Elodie Valcke. — Ivona Baert, dv. Henri en Romanie Vancleerhaut. — Gentil Verhaest, zv. Antoon en Elisa Vanglabeke. — Oda Himpe, dv. Cyrille en Elisa Laverge. — Emile Balcaen, zv. August en Emma Gevaert. — Michel Devos, zv. Ivo en Bertha Terryn.

Huw. — Cyrille Demedts, 29 j. landbouwer te Ingoyghem en Augusta Dejager, 24 j. landbouwster.

Sterfg. — Maria Herpol, 27 j. echt. van Alois Debevere. — Octavie Ameye, 58 j. — Marcel Vandecasteele, 1 m. — Maria Vandendriessche, 18 m.

ROUSSELARE.

TROUWBELOFTEN. — Arthur Aerbeydt, wever en Bertha Desarranno, voddenwerkster. — August Caytan, wever en Emma Carly, spoelster. — Medard Demeulemeester, voddenwerker en Margareta Casteleyn, spinster.

Geb. — Juliaan Vanderhaeghe, Duivelshoek B. — Maria Debel, Meenenheerweg. — Oscar Chielens, Molenstr. — Elisa Decostere, Kattenstr. — William Lefevere, Kernmelkstr. — Antonia Gobyn, Rodenbachstr. — Maria Alleman, Kermisstr.— Edmond Scheldeman, Ruiterhoek. — Susanna Dewachtere, Mandellaan. — Clara Vancalbergh, Bruanestr — Saturnyn Aerbeydt, Yperstraat. — Maria Lefevere, Gitsstr. — Laura Vandoorne, Gitsstr. — Flora Vandoorne, Gitsstr. — Juliana Velghe, Ardoyesteenw. — Louis Surmont, Yperstr

Huw. — Hippoliet Decancq, 22 j. smidsgast en Celina Vanbesien, 20 j. spoelster. — Edmond Renier, 48 j. fabriekwerker, wed. van Eugenia Sintobin, met Bertha Vinckier, 42 j. z. b. wed. van Edmond Caytan. — Marcel Comein, 25 j. foorkramer te Steenkerke, met Maria Verhaeghe, 20 j. foorkraamster. — Pieter Rosseel, 20 j. olieslagersgast te Rumbeke, met Emilia Huyghebaert, 22 j. spoelster. — Leo Mestdagh, 19 j. ijzergietersgast, met Julia Sinaeve, 23 j. voddenwerkster. — Karel Lombaert, 27 steenovenwerker, met Emma Lamote, 25 j. spinster. — Gustaaf Pattyn, 42 j. smidsgast, wed. van Sabina Vanderplancke, met Elodia Ryngaert, 35 j. spinster, wed. van Francis Lewylle. — Jules Vaneenaeme, 31 j. timmerman te Yper, met Julia Quatannens, 27 j. spoelster. — Stephaan Meeuws, 26 j. vellenbewerker, met Nestorina Detailleur, 23 j. spoelster.

Sterfg. — Richard Noppe, 73 j. z. b. wed. van Rosalia Decoene, Spanjestr. — Barbara Folens, 89 j. z. b. Hooghledesteenw. — Maria Claeyssen, 75 j. dienstmeid, Spanjestr. — Louisa Declercq, 82 j. z. b. wed.van Karel Couvreur, Spanjestr. — Martha Mobouck, 6 m. Magermerrie C. — Joseph Denolf, 3 m. Zuidstr.

RUMBEKE.

Geb. — Antoinette Derieck, dv. Adolf en Marie Boucksoen.— Maria Brugghe, dv. Alard en Marie Dedecker. — Virginie Vanackere, dv. Karel en Flavie Degryse. — Marie Blomme, dv. Jules en Elisa Boudrez. — Marie Derveaux, dv. Arthur en Pharaïlde Verduyn.

Huw. — René Vanspeybroeck van Oostroosebeke en Augusta D'Hont. — Leonard Ovaere en Pharaïlde Goemaere. — Jules Vandoorne en Martha Decru.

Sterfg.— Jan Termote, 72 j — Octavie Dutillieux, 38 j. echt. van Louis Debrabander. — Wed. Pieter Masselis, 74 j.

WEVELGHEM.

Geb. — Maurits Vanmarcke, zv. Victor en Rachel Degraeve. — Michiel Holvoet, zv. Henri en Leontine Demarck. — Juliaan Verraest, zv. Pieter en Leonie Holvoet. — Maria Geldhof, dv. Cyriel en Irma Devaere.

Huw. — Raymond Monteyne en Anna Pynoo.

Sterfg. — Helene Daels, 20 j.

A LA VILLE DE PARIS

KORTRIJK, 26-28, Leiestraat, 26-28, KORTRIJK

Zondag 30 November, Maandag 1n December

Groote Tekoopstelling van Einde Seizoen

BUITENGEWONE OCCASIESAAN AL ONZE TOGEN

DE MAAGZIEKTEN

Wat is eene maagziekte ?

Eene maagziekte is eene ware besmetting van de maag, het is eene maag die de spijzen niet goed meer verteert, het is een algemeen ongemak vergezeld van oprispingen, zwaartegevoel, zuur, draailingen, hoofdpijnen, zwellingen, gassen, stikkingen, hartkloppingen, slaperigheid en afgematheid, bijzonderlijk na het eten. Het is een zenuwachtige toestand der maag, die krampen veroorzaakt, kolijken, brakingen, slechte spijsvertering, pijnen in den rug, den buik, tusschen de schouders ; nachtmerrie, slapeloosheid, droefgeestigheid, gevoel van droefheid, ontmoediging, neerslachtigheid en zwarte gedachten.

Het is een diepen ommekeer van het geheele gestel, het is een pijnlijke en ondragelijke toestand. Er bestaat slechts een waar geneesmiddel dat ten volle de maagziekte kan genezen, dit zijn de Poeiers de Cock, omdat de Poeiers de Cock de maag ontsmetten, alsook de ingewanden, haar al hare krachten terugschenken en de spijsvertering doen werken alsof de maag nooit ziek geweest ware. Het is een onschadelijk middel, volkomen werkzaam en dat altijd gelukt, zelfs in de meest ingewikkelde gevallen. Eene enkele doos Poeiers de Cock geeft betere uitslagen dan lange maanden van eene andere behandeling. Beproeft eene doos Poeiers de Cock, gij zult er over verwonderd zijn. De Poeiers de Cock genezen alle dagen maagziekten die door geene enkele andere remedie konden genezen worden. — Men kan de Poeiers de Cock koopen in alle goede apotheken, aan 2.50 fr. de doos. Alle andere remediën weigeren.

DEMEESTER Brs & Zrs

Groote Markt, ROUSSELARE

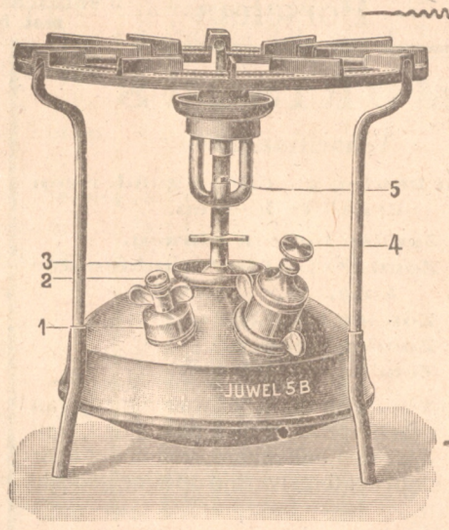

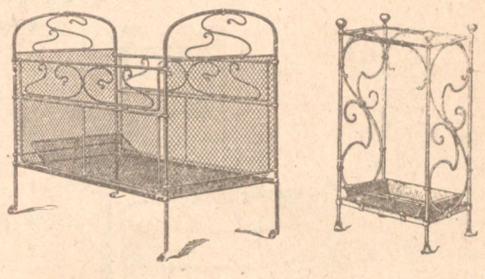

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Mecaniciens, Smeden, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen *(Métal déployé)* voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

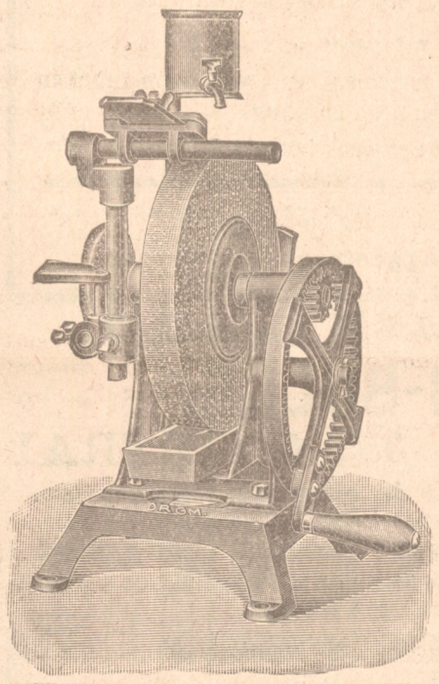

Gewone- en Prachtbedden

(DUITSCH MODEL)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vleren *(onroestbaar)* in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten

De echte **Malt Kneipp** is goed gezond, voedzaam en goed koop

"Ziedaar de Gezondheid"

ANTWERPSCHE

HYPOTHEEKKAS

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal : 10,000,000,00

Reserven : 5,771,785,86

ANTWERPEN : *Huidevettersstraat, 35*

BRUSSEL : *Congresstraat, 12*

GESTICHT IN 1881

Spaarkas: 3,25 o/o 3,60 o/o 4 o/o

Grondpand obligatien 4 o/o Vrij van Taks

Leeningen op Onroerende Goederen

Voordeelige voorwaarden.— Gemak van terugbetaling,

Kostelooze inlichtingen bij de agenten te:
Rousselare: V. Willems, Kunststraat, 11 ;
Kortrijk : Al. D'Hont, Kasteelstraat, 8 ;
Ardoye: H. Thiers, gew. onderwijzer :
Beveren-bij-Rousselare : J. Rabau, hoofdond.:
Emelghem : Karel Cools, rentenier ;
Ingelmunster : C. Schotte, gem.-sekretaris ;
Iseghem: A. Verhamme, deurwaarder ;
Lendelede : J. Meerseman, gem.-sekretaris ;
Lichtervelde : A. Delafontaine, melkerijbest.;
Meulebeke : Deneweth-Roelens ;
Moorslede : A. Boucquet, politiecommiss. ;
Oost-Nieuwkerke : G. Vandepitte, eere-sekr.;
Rumbeke : O.Rosseel-Bossuyt, verzekeringsa.
Staden : Em. Seroen, onderwijzer.
Dadizeele : C. Ingelbeen, Gemeentehuis.
Gulleghem : Alidoor Vuylsteke, koster.
Zedelghem : H. Vyncke. gemeentesekretaris.
Ouckene : Firmin Messiaen, onderwijzer.

PELTERIJEN-FOURRUREN

AU LION D'AFRIQUE

oud huis Gezusters EECKHOUT

J. Vandemeulebroucke en Zusters, opv.

PELSBEWERKERS

Wijngaardstraat, 25, Kortrijk

(bestaande sedert 1880)

Het bijzonderste gekend voor het maken, veranderen en herstellen der fourruren.

Specialiteit van alle slach van fourruren op maat naar het laatste stelsel.

Allerhande toebehoorten, zooals forms, kettingen, oogskens, steerten enz.

Bereiding, kuisschen, ontvetten en bewaring aan gematigde prijzen.

Huis van vertrouwen.

MOEDERS, indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anijs bereidt, vervangt zeer voordeelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddelijk de winden.

Prijs : De flesch 1.00 fr.; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitelijk gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

FRANZ VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIERS van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen : Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs : 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

FRANZ VANDE WALLE

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen : *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers,* enz. voor koeien en peerden, en die altijd met een goeden uitval bekroond zijn.

SCHOON HAAR

Echt, geen geverfd, gewaarborgd niet verbleeken.
Tressen en allerhande modewerk.
Men aanveerd ook uitkamsel om te verwerken.

August en Marie FEYS

Ooststraat, 103 — St-Michielsplaats, 4

ROUSSELARE.

Uitgelezen middels tegen 't grijs haar van af 1.25 fr

HET ROODE KRUIS

BIJ

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Amigrainal** de beste remedie om de wederspannigste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maagkrenkende stof en mag genomen worden naar beliefte.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.
2 fr. » 16 »

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en tering. **De BORSTPILLEN** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezene middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heeschheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing

Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, wierden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remediën worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

KIEKENKWEEKERS en LANDBOUWERS

In geval van **Cholera, Diphterie, dikke levers, Rochel** en allerhande **Sterfte** uwer kiekens gebruikt de

Remedie No 4200

Eenige depots : voor Kortrijk en omtrek bij apothekers H. Hulpiau, Leiestraat en Impe-Doussy, Groote Markt.

Voor Iseghem : bij apotheker M. Wyffels, Markt, hoek der Marktstraat.

Voor Rousselare en omtrek : bij apotheker A. Verstraete, op de Markt.

Merkt wel de dubbele pakken kosten : 3 fr. en wegen 600 grammen, dus 1 kilo en 200 gram. voor 6 fr. De pak kost 1 fr. 75; de halve pak 1 fr.

Vraagt ook bij de zelfde apothekers, de onfeilbare remedien tegen 't **Snot** en de **Pokken** der hennen, kiekens en duiven, aan fr. 0-75 de halve flesch, fr. 1,25 de flesch en fr. 2,50 de dubbele flesch.

Zwicht u voor alle andere produkten, die maar namaaksels zijn, meest altijd gevaarlijk.

Eischt het handteeken van apotheker R. Vermandere van Avelghem.

RHUMATISM

De meest ingewortelde, de smartelijkste jicht, de heupjicht en de lendenpijnen, zelfs de hardnekkigste, zullen niet weerstaan aan de **William Cachetten.** Het is het wetenschappelijk geneesmiddel van het rhumatisme. De **William Cachetten** werken op het vel, op het bloed en ook op de blaas.

Dadelijke verzachting ; genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus ; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes ; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

SUNLIGHT

ZEEP

Het is niet alleenlijk voor het linnen dat Sunlight voordeelig is maar ook voor kanten, zijde en wollen bloezen, die zij volledig reinigt en als nieuw maakt.

Huismoeders vergeet het niet!

Naar den Duivel al de andere produkten !

De Tandvloeistof alleen

geneest dadelijk de tandpijn.

PRIJS : fr. 1-50

Apotheek Vande Walle, Noordstraat, Rousselare en bij alle apothekers.

Algem. depot : Apoth. Canivet, Doornijk

DE WINTER !!!

Groote nieuwe keus van **Wolle Sargiën**
Gewatteerde Spreien,
Edredons in duvet kapok, Geitenvellen,
Voetkussens,
Nieuwe modellen van Carpetten in Mourzouck, coco, manille.

SPECIALITEIT VAN MATRASSEN.

HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Kortrijk.

VERWARMING Telefoon 170 VERLICHTING

JUSTIN HOUDMONT & Zs

opvolgers van V. SENGIER-COURTENS

KORTRIJK, 4, Leiestraat (tegenover 't Stadhuis)

Vraagt naar de beroemde kachel " PAUL KRUGER „ met bodemcirculatie en wijzerregeling (3 grootten)

De " Paul Kruger „ kachel is de vriendin van 't huisgezin zij brandt geheel den winter door.

Maximum warmte
Minimum verbruik
Minimum onderhoud.

ALLEENVERKOOP DER VERMAARDE

Hollandsche Doorbrandende Haarden

met zichtbare vuring en dubbele circulatie der « ULFTSCHE IJZERGIETERIJ » Firma « BECKING et BONGERS » (Ulft-Holland.)

KACHELS EN HAARDEN FABRIKAAT « SOUGLAND »

Luchters — Schouwversiersels

Kristal — Porselein

Vulkachel « PAUL KRUGER » in 3 grootten met bodemcirculatie en wijzerregeling.

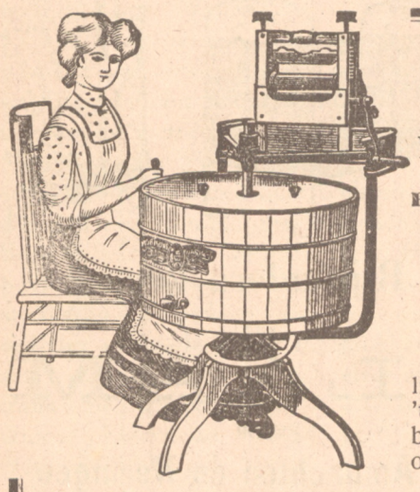

MORISONS

Waschmachien

Wascht kanten gordijnen zonder een draad te breken.

Het is: Zonder houten pinnen.
Zonder staaf in 't midden der kuip.
Zonder kogeltjes.
Zonder veeren.
Zonder wieltjes.

Jaagt het zeepzop door het waschgoed, van links naar rechts, van rechts naar links, van 't midden naar den buitenkant, van onder naar boven en klopt het terzelvertijd op zijne geheele oppervlakte.

Wascht zonder afkoken in 6 minuten ! en werkt door zijne eigene zwaartekracht !

— Men wascht al zittende —

Ik geef een nieuw MORISONS Waschmachien eene maand op proef in geheel België en betaal zelf de vervoerkosten heen en terug.

De Morisons Washer kan per maand of per week betaald worden.

Vraag het boekje nummer 525 met uitleg en prijzen aan

J. L. MORISONS, 109, Dambruggestraat, Antwerpen.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

***rue Longue des Pierres, 35,* COURTRAI**

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres: Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité: Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance **garantie.**

GRAND CHOIX DE CADRES.

ZENUWLIJDERS!
STAAT OP!
UW HEIL IS NABIJ!

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** (en deze alleen) verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig alle ZENUWZIEKTEN, SMARTVOLLE MAANDSTONDEN, HOOFDPIJN, SCHELE HOOFDPIJN [MIGRAINE], draaiing, hoofdduizeling, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartklopping, slapeloosheid, jachten, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hystérie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, benauwdheid ; — influenza, koorts, netelkoorts, polderkoorts, rhumatism, flerecijn, jicht, ruggepijn, enz.

De **Wonderbare Poeders van het Wit Kruis** versterken de zenuwen, zijn schadeloos voor de gezondheid, en missen nooit hun uitwerksel.

Te koop in alle apotheken aan den prijs van **1** fr. **25** de doos ; **3** fr. **25** de 3 doozen of driedubbele doos ; **6** fr. **25** de 6 doozen of zesdubbele doos.

OPGELET. — Aanvaardt geen andere doozen dan dezen omringd met eenen waarborgband, en een wit kruis van Sint-Andreas, tusschen Vlaamschen en Franschen tekst, boven of onder op de doos dragende.

Verkrijgbaar te Kortrijk bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apotekers ; te Iseghem bij M. Rodenbach ; te Rousselare bij MM. Deltour, Simoens en Van Houwe.

HULPHUIS

Matrassenfabriek ☆ De Ster

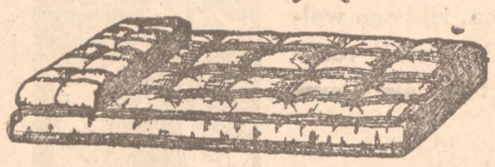

We Polfliet-Vandenberghe

Dolfijnkaai, 2, Kortrijk.

De beste floconwol om zelf uwe matrassen op te vullen is deze der gekende fabriek *De Ster*, aan 1.00, 1.25, 1.50, 1.70, 1.90 fr. de kilo.

Afrikaansche wol aan 1.90 en 2.25 fr. de kilo.

Inlandsche wol te beginnen van 3.75 tot 4.50 fr. extra.

Opgemaakte matrassen in alle prijzen. Groote keus van Bedderijen, Sargiën, Bedspreien, Engelsche bedden en Tapijten.

Wie in vertrouwen wil gediend zijn, wende zich naar *De Ster*, Dolfijnkaai, 2, bij de Leibrug, Kortrijk.

Zelfde huis te Meenen, Yperstraat, 4.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)

Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.

VRAAGT PRIJS-COURANT.

INSCHRIJVINGSBEWIJS.

De ondergeteekende .....

wonende te .....

straat en n° .....

verlangt een abonnement op HET ISEGHEMSCHE VOLK

voor het jaar 1914.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Wet van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier*, in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk : Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !
LAAT U NIET OMKLAPPEN !

Ook te bekomen te Kortrijk bij A. Descamps-Terrière ; te Avelghem bij Van Caemelbeke.

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet ; zij verslijten het lichaam niet ; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW ; de oorzaak ligt hierin : dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht eenuitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze: men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder eetmaal.

Prijs : **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen : **7.00 fr.** — Voor 12 doozen : **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk : **Apotheek P. MATTELAER.** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

Rousselare : apotheek Vandewalle ; Iseghem : apotheek Rodenbach.

Confectiën voor Damen (Mode voor Winter)

UITSTALLINGEN VAN HEDEN AF

Het huis Urbin, DE AMAZONE, Kortrijk
Doornijkstraat (opgelet Nr **43**)

bekend in de Vlaanders voor 1ste rang.

Mantels in paenen, peluchen, astrakan, lakens. Paletots zwarte en fantaisien Impermeabels. Pensionnaire-mantels zwart en kleuren.

TAILLEUR COSTUMEN.

Allen opgemaakt van eerste kleermakers. Bekend voor beste snede (wekelijks nieuwe modellen).

Madame, doet geene aankoopen vooraleer de modellen gezien en de prijzen vergeleken te hebben. Gij zult de overgrootste en schoonste keus vinden aan de bestkoopste prijzen.

HUIS VAN VERTROUWEN. URBIN.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank
Zetel te ANTWERPEN, No 71, KUNSTLEI.

Beheerraad: MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter*, EDOUARD THYS, *ondervoorzitter* ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen: MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter*, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

Aelbeke : M. Emiel Mullier, gemeentesekretaris.
Avelghem : M. Aimé Vercruysse, gemeentesekret.
Belleghem : M. G. Deweer, gemeentesekretaris.
Deerlijk : M. Em. Louwers, rekenplichtige.
Harelbeke : M. Hect. Mestdagh, gemeenteontvang.
Helkijn : M. Em. Bayart, gemeentesekretaris.
Herseaux : M. Georges Capon, agent in douanen.
Hooglede : M. Ach. Pieters, melkerijbestuurder.
Meenen : M. Ern. Dubois, bureeloverste stadhuis.
Moen : M. Eudore Hooghe, gemeentesekretaris.
Moeskroen : M. Ch. Warlop, gemeentesekretaris.
Moorslede : M. Maurice Reuse, onderwijzer.
Montaleux (Moeskroen): M. V. Pycke, handelsb.
Passchendaele : M. Ernest Liefooghe, deurwaard.
Reckem : M. Martial Vroman, verzekeringsagent.
Rolleghem : M. Ch. Christiaens, rentenier.
Rumbeke : M. Bruno Roose, koster.
Vichte : M. Alberic Matthys, handelaar.

Antwerpens' Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 5,000,000 Frank.

Zetel : **ANTWERPEN,** Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter : Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders : Baron van der Gracht d'Eeghem ; Valère Danaux, advokaat te Zoningen ; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigd-Beheerder : M. Jos. Opdebeeck, bankier te Antwerpen.

Bestuurder : M. Chs Tuyttens.

Collegie van Commissarissen : MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen, Schöller advocaat te Antwerpen; Clem. Thiry, Rekenplichtige te Gent.

Spaarboekjes aan 3-60 % 's jaars.

Interest 5 dagen na den dag van elke storting, *zonder op termijn te plaatsen. Men kan ten alle tijde over zijn geld beschikken.*

Kasbons op naam van fr. 500 voor 5 jaar aan 4 %.

Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize van den kliënt.

Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %.

Stukken van fr. 100, 500 en 1,000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in :

Aelbeke : M. H. Decock-Dussolier, handelaar.
Avelghem : M. O. Vandemeulebroeke, landm.
Belleghem : M. Camiel Prenen, koster.
Caster : M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
Coyghem : M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
Cuerne : M. Jules Melsens, gemeente-sekr.
Deerlijk : M. Prosper Opsomer.
Desselghem : M. Alber. Callens, gemeentesekr.
Emelghem : M. A. Tanghe.
Gyselbrechtegem: M. Hector De Groote.
Harelbeke : M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
Heestert : M. Alfred Van de Walle.
Heule : M. Cam. Mestdag, melkerijbestuurder
Hulste-Bavichove: M. P. Vandenbulcke.
Iseghem : M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerde.
Marcke : MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
Moen : M. Ernest Coene, verzekeraar.
Ooteghem : M. Alois Hoet, koster.
Oost-Roosebeke : M. A. Van Robays, gem. ont.
Oyghem : M. Urbain Roose, koster.
Ploegsteert : M. C. Bossaert, Armentierstr
Staceghem : M. Albert Vlieghe.
Tieghem : M. Alfons Supply.
Vichte : M. Remy Faveere.
Vyve-St-Baafs : M. Valère Retsin, onderwijzer.
Waermaerde : M. Teophiel Meire.
Winkel-St-Eloi : M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

FABRIEK VAN SUPERPHOSPHATEN, SCHEIKUNDIGE VETTEN EN KUNSTGUANOS.

Huis gesticht in 1876.

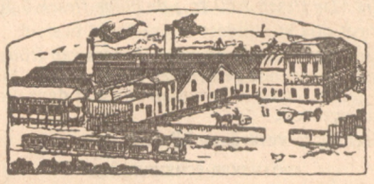

ACH. EEMAN, AALST.

Prijzen volgens samenstel. — Vraagt prijs-courant.

Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON ».

GRONDSTOFFEN aan prijs van den dag : **Nitraat van Soda. Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaten, Nitraat van Potasch, Sulfaat van Potasch, Chloorzuur. Potasch, Kaïniet. IJzerslakken (Scories). Plaaster, IJzersulfaat. Phosphaat Bernard, Magnesium, Kopersulfaat (blauwen aluin) 98/99 zuiver. Vergruizers Vermorel. Eclair n. 1.**

Koopt uwe benoodigheden in Caoutchouc uit eerste hand, in de Groote Fabriek van Caoutchouc

BELGIAN RUBBER (N. V.)

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

SPECIALITEITEN : BUIZEN voor besproeiing, Bier- en Azijnbrouwerijen, Stokerijen, Stoom, Aciden, Samengeperste lucht, Baggermachienen, enz. — BUIZEN in ongebleekten, gelooiden, en gecaoutchouteerden Kemp, enz. — BUIZEN met uitspringende of ingewerkte Spiraal voor Opzuiging, enz.—BUIZEN voor Gas en alle andere Nijverheden.— Ronde en ovale JOINTS voor Stoomketels Mathot, enz. — TROUS D'HOMME voor Keteldeuren, enz. — Ronde en langwerpige KLEPPEN voor Condenseurs. — AMIANTE in al zijn toepassingen. — RINGEN voor Melkkannen. — RINGEN voor Peilbuizen. — CYLINDERS voor Twijnderijen, Papierfabrieken, Spinnerijen, enz. — BANDEN voor Lintzagen.— BOLLEN voor Kleppen.—RIEMEN in caoutchouc, Balata, enz. — EBONIET in bladen en stokken. — JOINTS en RINGEN voor Karnen. — JOINTS Somzée, Lavril, enz. — ZAKKEN voor Gasmotors, enz. — RONDEELEN voor Afroomers,

Beproeft onze Kwaliteit **« KING'S »** voor Joints op **hooge** drukking.

Fabrikatie van eerste keus. — Vergoede tusschenhandelaars.

CAOUTCHOUC VOOR ALLE NIJVERHEDEN.